

Ārstniecības
augus tagad
vislabāk lasīt no
20. līdz 27. jūlijam.

**KO IEVĀKT,
KĀ LIETOT?**

→ 9. lpp.

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Nr. 79
(11 315)

Pirmdiena, 2018. gada 16. jūlijs

Cena
0,68 eiro

Ilgi gaidīta, priecīga tikšanās

Neviltots prieks, deju līksmība un sportisks gars valdija valsts sociālās aprūpes centra Kurzeme Gudenieku filiāles pasākumā *Puķu virpulī*, kurā viesojās Ilģu, Aizvīķu, Dundagas, Veģu un Liepājas filiāles iemītnieki un pavadošās personas – vairāk nekā pussimts cilvēku.

Viena diena
Aivo Gailīša
dzīvē.

→ 6. lpp.

Valsts sociālās aprūpes centra Kurzeme Gudenieku filiāles pasākumā *Puķu virpulī* savu priekšnesumu rāda Veģu iemītnieki un pavadošā persona (no labās).

Puķu tematika izdejota un izdziedāta komandu priekšnesumos. Darbinieki atzina, ka iespēju būt ārpus sava aprūpes centra klienti vērtējot ļoti augstu un laikus gatavojoties. Piemēram, Agra Rihtere no Dundagas dziedāja grupas *Credo* dziesmu *Ūsainā puķe*, ko sākusī mācīties jau ziemā. „Agra dzied ļoti labi, viņai šī dziesma patīk, tādēļ muzikālajās nodarbībās to mācījāmies. Ilgstošā procesa galā ir balva – brauciens,” stāsta sociālā

darbiniece Gunita Ozoliņa.

Arī citas pavadošās personas piekrīt, ka kopīgi pasākumi klientiem ir motivācija izpildīt dažādus darbus, gatavot priekšnesumus, darināt komandu noformējumu, mācīties mest bumbu. Pēc tikšanās ar draugiem labas emocijas saglabājoties vēl ilgi.

Gudenieku filiāles darbiniece Sarmīte Pranča atzīst, ka viņas organizētais pasākums sagādājot īpašu gandarījumu, jo dalībnieku acīs ir prieks:

„Klientiem nav pārāk daudz iespēju būt sabiedrībā. Viņi nevar paši aiziet pie radiem, draugiem, aizbraukt uz kādu pasākumu. Tādēļ tikšanos viņi gaida, un man ir prieks, ka varu to sagādāt jautru un interesantu. Jūtu savam darbam atdevi.”

Šāds centra *Kurzeme* pasākums notiek otro reizi, un par nākamā gada tikšanās vietu izvēlēta Dundaga.

**Jolanta Hercenberga
Jēkaba Aleksandra Krūmiņa foto**

Vārmes *Garišu* saimnieki cer, ka kāpostu raža būs laba, lai gan vasaras sākumā pārceists sausums.

→ 5. lpp.

Trešdien, 18. jūlijā:

- Jaunieši satiekas Turlavā.
- Kalnu divriteņu maratonā.
- Ieskatā Zemessardzes aizkulisēs.

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Kur miljoni?

Daina Tafelberga,
tālr. 63350567,
daina.tafelberga
@kurzemnieks.lv

Kad 11,5 miljonus eiro vērtā e-veselība kādu laiku jau atveseļota un novērstas tās iekšējās slimības, kā arī hakeru infekciju draudi, Veselības ministrija turpina straujo elektronizācijas progresu. Šonedēļ ar lielu prieku paziņots, ka radīta jauna versija vietnei www.rindapiearsta.lv, kas iedzīvotājiem ļaus noskaidrot, cik ilgi jāgaida uz valsts samaksājamiem veselības pakalpojumiem visās Latvijas medicīnas iestādēs.

Četras dienas vai pusotrs mēnesis – tas kādam varbūt šķiet nieka sprīdis, bet ne pacientam ar akūtu kaiti, kas progresē daudz ātrāk nekā medicīnas pakalpojumu pieejamība.

Jaunais viedais pakalpojums (laiks pierast, ka vārdu *vieds* vairs neattiecinā uz cilvēskām būtnēm, piemēram, trim veciem austrumu gudrajiem, bet uz modernu tehnoloģiju un mākslīgo intelektu) aizstāj līdzšinējo Nacionālajā veselības dienestā (NVD) pieejamo tabulu, kurā arī varēja noskaidrot rindu, tomēr tā atzīta par neparocīgu un nepārskatāmu.

Lielā priekā vēru vaļā to www.rindapiearsta.lv, jo iepriekšējā dienā biju apzvanījusi teju visas klīnikas, kurās var

saņemt neiroķirurga konsultāciju. Interesanti gan – Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca vietnē norādīta saraksta augšgalā, jo tur pie šāda speciālista jāgaida vien četras dienas, bet mani pierakstīja tikai augusta otrajā pusē ar kritisku piezīmi, ka ir laimējies, jo parasti jāgaida divi trīs mēneši.

Tiesa, jaunā vietne darbojas testa režīmā, informācija par ārstu pieejamību apkopota līdz 1. jūnijam, bet nu jau ir jūlija vidus. NVD savā mājaslapā taisnojas, ka pagaidām dati tiks apkopoti reizi mēnesī, tāpēc būšot neliela nobīde. Četras dienas vai pusotrs mēnesis – tas kādam varbūt šķiet nieka sprīdis, bet ne pacientam ar akūtu kaiti, kas progresē daudz ātrāk nekā medicīnas pakalpojumu pieejamība. Turklāt dati būs jāiesniedz pašām medicīnas iestādēm, un arī tas atņems laiku, ko varētu veltīt pacientiem. To, ka kādus pakalpojumus varētu saņemt Kuldīgas primārās veselības aprūpes centrā vai slimnīcā, no šīs universālās vietnes nevarēja uzzināt. Protams, jebkura laba griba ir atbalstāma, kaut visbiežāk izdodas tikai tā: gribējām kā labāk, iznāca kā vienmēr.

Tas, šķiet, atbilst arī veselības ministres Andas Čakšas trešdien Latvijas Radio paustajam, ka viena no ministrijas prioritātēm (jau sen – aut.) ir medicīnu padarīt pieejamāku, rindas pie ārstiem samazinot. Lai to izdarītu, pēdējos divos gados iztērēti vairāki miljoni eiro.

Mana pieredze liecina par pretējo: nu jau pat uz maksas pakalpojumiem rindas kļuvušas garākas. Viens no iemesliem – mazāk speciālistu, savukārt tam iemesls ir daudzkārt peltā neadekvātā atalgojuma sistēma. Tad kur tie miljoni palika?

FOTOKOMENTĀRS

Gatavojas Alekšupītes skrējienam. Bet kad būs riteņu braucienis pa upīti?
Jēkaba Aleksandra Krūmiņa teksts un foto

Kurzemnieks Kuldīgā, 1905. gada ielā 19, LV-3301
Izdevējs – SIA *Jaunais kurzemnieks*. Reģ. apl. nr. 1400.
Iznāk pirmdienās, trešdienās, piektdienās.
Pārpublicējot atsauce uz *Kurzemnieku* obligāta.
Iespējamais SIA *Poligrāfijas grupa Mūkusalas, Rīgā*,
Mūkusalas ielā 15a. Metiens – 3372.

Galvenā redaktore
Daiga Bitīniece – 63350567;
redakcija@kurzemnieks.lv;
reklāmas nodaļa – 63324881;
sludinājumi@kurzemnieks.lv

MUMS ZVANA

Jāprasa pagasta vadībai

Kurzemnieka lasītāja jautā, kāpēc Turlavas pagastā uz Orzaku kapiem vairs netiek vestas smiltis. Kādreiz tās atvestas, lai piederīgie var sākt kapu vietas, bet nu jau divus gadus tā nenotiekot.

Turlavas pārvaldnieks Mārcis Brantevics atzina,

Pie Ventas netiek, jo būvē pastaigu takas

Vairāki Kuldīgas Putnudārza iedzīvotāji satraukti, ka ceļam, kas no Vienības ielas nogriežas uz Ventmalu, priekšā aizlikts žogs (attēlā), liedzot piekļūt daudzu iecienītām peldvietām pie upes.

Kuldīgas novada pašvaldības projektu speciālists Lauris Hercenbergs skaidro: vieta norobežota tāpēc, ka sākusies divu pastaigu taku būvniecība no Pils ielas 8 līdz jaunajam tiltam.

Darbu objektā plānots pabeigt līdz 20. oktobrim: „Viena taka būs no Pils ielas 8 līdz Rūpniecības un Vienības ielas noejai pie Ventas. Tā būs 1261 metru gara un divus metrus plata. Sākumā būs skatu laukums ar margu. Taka būs apgaismota, tiks ierīkota videonovērošana. Otra taka vedīs no Rūpniecības un Vienības ielas noejas pie Ventas līdz jaunajam tiltam, kur tiks uzbūvēts skatu laukums. Abu taku malās tiks iekārtotas atpūtas vietas ar soliņiem un atkritumu urnām.”

Tur strādās būvuzņēmējs *KCE*, būvuz-

ka šo faktu nebija pamanījis, bet pagasta pārvaldē neviens to nav prasījis. Ja iedzīvotāji vēlas, lai smiltis atkal tiktu vestas, jāiet uz pārvaldi runāt. Tā pieteikumu izskatīs un, iespējams, smiltis atvedīs, taču ne tuvākajā laikā.

Daina Birzniece

raudzību nodrošinās *BaltLine Globe*, autoruzraudzību – uzņēmumi *SNB projekti* un *Volts 1*. Būvniecības līguma summa ir 247 646 eiro, neskaitot PVN. Projektu finansē Eiropas Reģionālās attīstības fonds un Kuldīgas novada pašvaldība. Videonovērošanas kameras tiks ierīkotas projektā *Visit Venta*, ko finansē *Interreg* Latvijas–Lietuvas pārobežu programma.

Jolanta Hercenberga, Aivara Vētrāja foto

MUMS RAKSTA

Neapmierina muzikanti

Kurzemnieka lasītāja Sandra raksta, ka par daudzpusīgo Kuldīgas Pilsētas svētku programmu priecājas, bet ir nemierā ar sestdienas balles muzikantu izvēli.

„Balli apmeklēt ļoti daudzi, arī pusmūža un vecāki cilvēki. Jau vairākus gadus pēc kārtas mūzika ir tāda, ka nav iespējams normāli izdejoties. Šogad spēlēs grupa *Laika upe*, to var klausīties kā koncertu, un tā ir piemērota tikai jauniešiem. Vai tad jauniešiem jau tā nav daudz pasākumu, kur viņi var izklaidēties? Mums pašiem Kuldīgā ir Latvijā iecienīta grupa *Rumbas kvartets*, man ļoti patīk, kā mūsu muzikanti ballēs spēlē. Vēl varu ieteikt grupu *Tērvete* – zinu, cik forši pie viņu mūzikas var izdejoties. Vai tad trūkst labu, pazīstamu grupu, kuras vienreiz gadā uzaicināt spēlēt ballē?”

Atbild kultūras centra direktore Inta Burnevica: „Zinu, ka par svētku programmu būs daudz jautājumu, kāpēc ir tā un nav tā. Šoreiz izvēlējamies šo grupu. Jā, tie ir gados jauni cilvēki, bet viņi nav piesaistīti vienam komponistam vai vienam stilam. Līdz ar to man ir pārlicība, ka viņiem patīk tas, ko viņi dara, – patīk muzicēt. Apzināti meklēju tādas mūziķu grupas, kurās ir jauni cilvēki, jo viņi noteikti nespēlēs dziesmas vienā stilā – būs gan latviešu melodijas, gan kaverversijas, gan pašiem savas dziesmas. Domāju, ka vajag uz balli aiziet un to izbaudīt. Ja kādam nepatīk, varēs aiziet uz citu vietu, piemēram, uz dārza svētkiem Pilsētas dārzā. Pats galvenais ir iet ar labu garastāvokli, tad viss būs labi.”

Lāsma Reimane

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Kā pavadīsiet Kuldīgā karstāko nedēļas nogali – Pilsētas svētkus?

Gunta Vāciete, pensionāre:
– Neplānoju neko. Viss notiek pats no sevis. Izstaiģāšu tirdziņus un pasākumus, iešu uz pensionāru sarīkojumu. Esmu tajā piedalījies arī citus gadus.

Miervaldis, pensionārs:
– Dzīvoju Alsungā. Laiku pavadīšu pie mājas. Ja būs laiks, atbraukšu uz Kuldīgu, paskatīšos, kā svin svētkus. Vēlos redzēt koncertus. Cerams, ka būs labi.

Gunta Birze, lietvede Sv. Katrīnas baznīcā:
– Man Pilsētas svētkos jāstrādā – Katrīnas baznīcā notiks dažādi pasākumi, kuros jāpalīdz. Būs jātīra baznīca, jāuzņem ciemiņi. Man arī pašai brauks ciemiņi no Rīgas. Visu jāpaspēj sagatavot.

Ilzīte Jankovska, mājsaimniece:
– Iešu ogās! Droši vien izstaiģāšu arī tirdziņu Liepājas ielā. Apmeklēšu kādu koncertu. Neko īpašu.

Annele, audzinātāja:
– Neesmu no Kuldīgas, tāpēc Pilsētas svētkus neapmeklēšu. Auklēšu mazo. Nekas konkrēts nav ielānots.

Inta:
– Bez šaubām iešu uz Pilsētas svētkiem. Apmeklēšu visu – pēc iespējas vairāk. Izvēlēšos pasākumus pēc vajadzības un intereses.

**Rūta Mediņa
Jēkaba Aleksandra
Krūmiņa foto**

Satiekas kolhozu priekšsēdētāji

Padomju laika kolektīvo saimniecību un lauksaimniecības iestāžu vadītāju tikšanās šoreiz Saldus novada Pampāļos pulcēja apmeklētājus no Liepājas, Saldus, Ventspils un Kuldīgas.

Pasākums notiek piekto gadu, lai parunātu par tagadējiem laikiem un atcerētos kopdarbā padarītos gadus.

AR JAUNĪBAS SPĒKU

Kādreizējā Laidu pagasta kolhoza *Spartaks* vadītājs Aivars Miķelsons pastāstīja, ka gadā viena tikšanās ir obligāta un tā veltīta tautā sauktajiem Kurzemes sarkanajiem baroniem. Viņš atzīst, ka kolhoza vadībā nostrādātie deviņi gadi bijuši grūtību pilni, bet tolaik bijusi jaunība un spēks kaulos, kad varēts iet un darīt.

Aleksandrs Lange, bijušās Kuldīgas rajona agrorūpnieciskās apvienības priekšsēža pirmais vietnieks, saka: „Man tā ir satikšanās ar vecajiem biedriem un draugiem. Pie reizes varam apskatīt, kā lauksaimniecība attīstās citur, apmainīties domām un cilvēciski parunāt. Pampāļos ir modernas fermas – varam gūt jaunus iespaidus. Domāju, ka daudzus vēl interesē nozare, kurā esam strādājuši.”

BEZ KURIOZIEM NEIZTIKT

Salīdzinot aizgājušos laikus ar mūsdienām, A. Miķelsonam šķiet, ka toreiz cilvēki sadzīvojuši labāk un viens otram bijuši vajadzīgāki, tagad – katrs pats par sevi. Prātā palikušas arī jautras epizodes: „Pusdivos naktī zvana telefons – fermas apsargs man jautā, vai rīt tiks izmaksāta alga. Redziet, lai pierādītu, ka viņš pa nakti strādā un neguļ, izdomājis man

ARVĪDS KRISTS BAUMANIS:

„Mani izsauca uz rajona partijas komiteju, tur teica, ka zelts es neesmu, bet sūds arī ne, tāpēc strādāt varēšot.”

ALEKSANDRS LANGE:

„Liekas, ka tolaik bijām vienotāki, jo notika vairāk pasākumu, apsējības un apkūlības bija gaidīti svētki.”

AIVARS MIĶELSONS:

„Pusdivos naktī zvana telefons – fermas apsargs jautā, vai rīt tiks izmaksāta alga. Lai pierādītu, ka naktī viņš strādā un neguļ, izdomājis man

Pirms tikšanās Pampāļos: Arnolds Ivāns (priekšsēdētājs kolhozā *Ciņa Jaunmuižā*), Viesturs Meļķis (kolhozā *Ziedonis Raņķos*), Jānis Laivenieks (uzņēmuma *Agroķimija* vadītājs), Aleksandrs Lange (priekšsēdētāja vietnieks kolhozā *Ēdole*, tad Kuldīgas rajona agrorūpnieciskajā apvienībā), Arvīds Krists Baumanis, Aivars Miķelsons (abi vadījuši kolhozu *Spartaks Laidos*), Uldis Bumbieris (kolhozu *Ķikuros*).

piezvanīt. Vēl viens gadījums: zvana raudoša mehanizatora sieva un saka – vīrs mājās atnācis piedzēries un neiet pie viņas gulēt.”

NO ŠOFERA LĪDZ PRIEKŠNIEKAM

Savukārt Arvīds Krists Baumanis, kurš kolhozu *Spartaks* vadījis pirms A. Miķelsona, stāsta: tolaik neviens neprasīja – grib strādāt amatā vai ne. Bijusi lielāka kontrole, daudz roku darba, bet cilvēki, apņēmības pilni, darījuši ierādīto. „Es sākumā strādāju par šoferi; kad pārnācu no armijas, tad par agronomu. Iepriekšējais kolhoza priekšsēdētājs aizbrauca uz sanatoriju Sočos, un es paliku par vietas izpildītāju. Viņš no sanatorijas atgriezās un aizgāja

strādāt Kuldīgas lauksaimniecības pārvaldē. Mani izsauca uz rajona partijas komitejas biroju, un tur teica, ka zelts es neesmu, bet sūds arī ne, tāpēc strādāt varēšot,” atceras A.K. Baumanis.

Viņam šīs tikšanās ir izklaide, kad var doties ārpus mājas un satikt draugus, lai gan viņu rindas mazinās. „Sabrauc liepājnieki, saldenieki, kuldīdznieki. Ventpilī no kolhozu priekšniekiem diemžēl neviens dzīvs vairs nav palicis. Pagājušogad bijām 30 cīņu biedri. Vairāk runājam par to, kas notiek tagad, lai gan neiztiekam arī bez kolhoza dzīves pieminēšanas.”

LAIKUS SALĪDZINOT

A.K. Baumanis atceras: „Kolhozā bija palicis vīrietis ar nepilngadīgiem bērniem, jo sieva no

ģimenes aizgājusi. Iztikas līdzekļu nebija, tāpēc no kolhoza viņš piesavinājās divus teļus. Par katru teļu iedeva vienu gadu cietumā, lai gan viens maksāja aptuveni 30 rubļi. Bet tagad no valsts zog miljonus un notiesāt nevar nevienam. Salīdzināt nevar, kādi toreiz bija likumi un kādi tagad.”

A. Lange ir pārliecināts, ka bez darba nevienos laikos nekas uz priekšu neiet: „Nevar salīdzināt tehniku toreiz un tagad – laukos vairs nevajag tik daudz roku darba. Liekas, ka tad bijām vienotāki, jo notika vairāk pasākumu, gaidīti svētki bija apsējības un apkūlības.” Jautāts, vai šādas tikšanās vajadzētu rīkot biežāk, viņš secina, ka reizi gadā ir pietiekami.

Annas Bivbānes teksts un foto

Studentus interesē datorzinātnes un pedagogija

Daudzās Latvijas augstskolās uzņemšana klātienē bakalaura programmās jau beigusies, bet dažās vēl turpinās.

Latvijas Universitātes Kuldīgas filiāles direktore Ruta Karloviča informē: „Pieteikšanās turpināsies līdz pat 31. augustam, jo mums ir tikai neklātienē studijas. Topošie studenti visvairāk izvēlējušies šādas specialitātes: pirmsskolas skolotājs, pirmsskolas un sākumskolas skolotājs, sākumskolas skolotājs ar tiesībām mācīt vienu priekšmetu pamatskolā, tirgzinības un tirdzniecības speciālists. Šobrīd pieteikušies 30. Nepilna laika studenti visaktīvāk piesakās augustā. Visas mācības ir par maksu, un tā paliek tāda pati kā iepriekš. Studēt Kuldīgā ir krietni lētāk nekā Rīgā tajās pašās programmās. Vēl saglabājies tas, ka gada maksa dalās astoņos termiņos, un studentiem tas ļoti patīk.”

Liepājas Universitātē bakalaura studijas ar 1. prioritāti šajā augstskolā dokumentus ie-

snieguši 215 potenciālie studenti. Sabiedrisko attiecību speciāliste Simona Laiveniece informē: „Budžeta vietas vairāk vai mazāk ir aizpildītas, protams, vēl atsevišķas paliks papilduzņemšanai. Visvairāk interesentu pieteikušies programmās *Informācijas tehnoloģija*, *Dizains*, *Pirmsskolas skolotājs*, *Pamatskolas skolotājs* un *Logopēdija*. 16. un 17. jūlijā tiks slēgti līgumi ar pirmās kārtas uzvarētājiem, pēc tam reflektanti varēs prioritātes mainīt, ja vajadzēs. Vairāk studentu piesakās uzņemšanas laikā. Papilduzņemšana pie mums būs no 23. jūlija līdz 26. augustam.”

Ventspils Augstskolas rektors Kārlis Krēsliņš informē, ka šogad vērojama līdzīga interese kā pagājušajā gadā, taču uzņemšana turpināsies līdz augusta beigām, tāpēc kopējā situācija būs zināma pēc tam. Lielākā interese ir par bakalaura programmām *Datorzinātnes*, *Biznesa vadība* un *Tulkošana*.

Lāsma Reimane

Nodeva nav jāmaksā

Līdz ar aktīvo sezonu lauksaimnieki līdz 30. septembrim atbrīvo ti no ceļu lietošanas nodevas.

Kā skaidro Ceļu satiksmes drošības direkcija (CSDD), jau pirms četriem gadiem Latvijā ieviesta valsts galveno un reģionālo ceļu lietošanas nodeva jeb vinjete, kas nosaka maksu kravas transportlīdzekļiem vai to sastāviem.

Šogad noteikumi papildināti, paredzot, ka no 10. jūlija līdz 30. septembrim par transportu, kura īpašnieks vai turētājs iekļauts Lauku atbalsta dienesta (LAD) datu bāzē, nodeva nav jāiekasē. Atbrīvojums pienākas šādos gadījumos: ja lauksaimniekam reģistrēts viens transportlīdzeklis un kā nodokļu maksātājam ieņēmumi no lauksaimnieciskās ražošanas pēdējā

gada pārskatā ir vismaz 5000 eiro. Ja braucamie ir vairāki, atlaide pienākas par pirmo (ja ienākumi ir 5000 eiro), bet par katru nākamo to var saņemt par katriem 70 000 eiro, kas iegūti no ražošanas. Par atbilstību nosacījumiem nodevas maksātājs var pārliecināties savā iepriekšējā gada pārskatā vai ienākumu deklarācijā, kas iesniegta LAD līdz kārtējā gada sākumam. Atbrīvojumu var saņemt, izmantojot CSDD elektronisko pakalpojumu sistēmu, norādot gan konkrēto transportlīdzekli, gan datumu, kad tas tiks izmantots.

Biedrība *Zemnieku saeima* atbrīvojumu uzskata par daļēju kompromisu, jo lauksaimniekiem vinjete būtu jāatceļ pilnībā.

Daina Tafelberga

Lai svētkos interesanti ikvienam

„Veidojot svētku programmu, domājām, lai tā ir ne tikai izklaidējoša, bet arī saturīga un interesanta dažādi auditorijai,” tā par 23. festivālu Dzīres Kuldīgā, kas notiks no 19. līdz 22. jūlijam, sacīja Kuldīgas kultūras centra (KKC) direktore Inta Burnevica.

Preses konferencē rīkotāji informēja par jaunumiem un drošību.

PĀRBAUDĪTAIS UN JAUNAIS

Domes priekšsēde Inga Bērziņa sacīja: „Šī noteikti būs vislabākā nedēļas nogale Latvijā. Svētki tiek rīkoti novada ļaudīm. Zinām, ka daudzas ģimenes aicina radus, draugus, kursabiedrus. Ceram, ka atbrauks arī tie kuldīdznieki, kuri aizceļojuši.”

I. Burnevica stāsta par pasākumiem: „Daudzo gadu laikā izveidojušās tradīcijas, kuras nedrīkstam lauzt, bet tās tiek pilnveidotas. Klāt nāk arī jauni pasākumi. Tradicionāli būs notikumi Pilsētas laukumā un Rātslaukumā. Pilsētas dārzā saglabājam senioru svētkus piektdien, bet otro gadu būs dārza svētki pieaugušajiem sestdien. Piektdienas vakarā kā parasti rīkojam vienreizēju pasākumu, kāds piedzīvojams tikai Kuldīgā, – šogad tapis koncertuzvedums *Liksim grīdai putēt*. Sestdien Rātslaukumā būs Vecā rātsnama seno amatu placis – tam īpaši esam uzrunājuši amatniekus, kuri gatavi ne tikai pārdot, bet arī demonstrēt prasmi. Katru dienu būs kāds klasiskās mūzikas koncerts, uzstāsies arī rokgrupas, popgrupas, alternatīvā roka grupa, nepieradinātā folka orķestris. Aicinu rūpīgi izlasīt programmu, uzzīmēt savu pastaigu maršrutu un izbaudīt svētkus.”

VĒRTS PACĪNĪTIES

KKC izpilddirektors Andris Grīnvalds stāsta par neatņemamajiem pasākumiem: „Aicinu veidot komandas un piedalīties Alekšupītes skrējienā, īpaši Alekšupītes karnevālā. Naudas balvas ir tādas, ka par tām vērts pacīnīties. Jau-

Kuldīgas Pilsētas svētku rīkotāji informē par jaunumiem, drošību un satiksmes ierobežojumiem.

nums Alekšupītes pasākumos būs muzikālais noformējums. Piedaloties atrakcijā *Zelta ikris*, var iegūt ceļojumu un 100 citu balvu. Visi, kuri nopērk *Zelta ikrus*, dod savu ieguldījumu svētku rīkošanā, jo nauda nonāk svētku budžetā.

Aicinu piedalīties arī gājienā – tā ir viena reize gadā, kad drīkst darīt faktiski visu, kas nav pretrunā ar likumu. Vēl jāatceras, ka šogad gājiena sākums būs vēlāk – 21.30, bet pulcēšanās pie muzeja kā parasti – pēc 20.00. Olu kaujās, kas svētdien notiek Pilsētas estrādē, vēl aizvien nav pārspēts 38 m rekords. Pirms tām pirmo reizi būs Baltijas nopelniem bagātākā mototriāla braucēja Andra Grīnfelda ekstrēmais šovs.”

TIRGUS ARĪ NAKTĪ

Kuldīgas komunālo pakalpojumu (KKP) tirgus apsaimniekošanas daļas vadītāja Dace Grehova:

„Tirgus ierasti būs no ceturtdienas līdz svētdienai. Jaunums ir darba laiks. Liepājas ielā, Rātslaukumā un Kliņģera ielā tirgus darbosies ceturtdien un piektdien no 12.00 līdz 21.00, sestdien līdz 17.00, svētdien no 9.00 līdz 19.00. Bet tie, kuri nepaspēs kaut ko iegādāties, to varēs izdarīt 1905. gada ielā un parkā, jo tur tirgošanās ceturtdien ilgs līdz vienam naktī, piektdien līdz diviem naktī, sestdien līdz deviņiem vakarā. Piedāvājums būs ļoti plašs, būs arī amatnieki no Ukrainas un Lietuvas, kuri vadīs meistarklases.”

PAR MAŠĪNU DOMĀT LAIKUS

KKP vadītājs Pēteris Gobzemis: „Uzņēmumam uzticētas vēl vairākas lietas – uzņemt apkārtni, organizēt satiksmi. Svētku laikā visi strādāsim, lai pilsētu uzturētu tikpat tīru kā ikdienā, būs papildu

! Svētku rīkotāji aicina vecākus uzmanīt bērnus un viņiem kabatā ielikt zīmīti ar vārdu, uzvārdu un telefona numuru. Tas domāts bērnu drošībai un vecāku sirdsmieram.

konteineri un tualetes. Satiksmes ierobežojumu shēmas ir publicētas domes mājaslapā. Satiksme būs slēgta Pilsētas laukumā un Rātslaukumā. Aicinu būt iecietīgiem un laikus apskatīt, kur novietot automašīnu. Kopumā ir septiņi stāvlaukumi, un neviens nav tālāk par četrus piecus minūšu gājieni no svētku epicentra.”

RŪPĒSIES PAR DROŠĪBU

Valsts policijas Kuldīgas iecirkņa priekšnieks Normunds Aleckis: „Visus gadus esam aktīvi iesaistījušies pasākumu norisē. Strādāsim pastiprināti – pilsētā un tās apkārtnē diennakti strādās ap 60 darbinieku. Policijai būs savs stends, kuru svinētāji varēs apmeklēt.

Bērni un pieaugušie varēs iepazīt mūsu ikdienas darbu.

Runājot par sabiedrisko kārtību, pagājušā gada darba organizāciju esam izanalizējuši un saskatījuši to, ko varējām uzlabot un darīt citādi. Domāju, ka iedzīvotāji un pilsētas viesi varēs justies droši.” Pašvaldības policijas priekšnieka pienākumu izpildītājs Dzintars Pakalns: „Arī mēs svētkiem gatavojamies. Vairāk centīsimies cilvēkiem palīdzēt, nevis strotēsīm. Ļoti labas iestrādes ir no pagājušā gada, kad Pilsētas laukumā darbojās apsardze. Laba bija sadarbība ar Zemessardzi, arī šogad tā palīdzēs.”

Lāsmas Reimanes teksts un foto

Dullo Dauku festivālā Vārti

Kamēr senās kuršu zemes centrs Kuldīga dzīros, Ventspils novada Popē no 20. līdz 22. jūlijam notiks Dullo Dauku festivāls *Vārti* dziesminieku mūzikas, postfolkloras un instrumentālu improvizāciju cienītājiem.

Būs pirmatskaņojumi, un trīs dienas muižā, estrādē un parkā darbosies dziesminieki un profesionāli mūziķi no Kurzemes un arī Daugavas otra krasta.

AUSTRAS BĒRNI UN CITI

Dziesminieki no Austras Pumpures audzēkņu pulka turpina tradīciju muzicēt kopā arī pēc savas skolotājas došanās mūžībā. 16. jūlijā viņi atbrauks uz muižu un gatavos Imanta Kalniņa dziesmu programmu, kas koncertā Popes estrādē izskanēs 21. jūlija vakarā. Austras bērniem pievienosies leģendārais Haralds Sīmanis,

Kārlis Kazāks, Helēna Kozlovska, Emīls Dreiblat, Laura un Dzintars Vītoli u.c. Brīnumainas skaņas no ģitāras izvilinās Reinis Jaunais, kurš muzicēs kopā ar viesi Ivaru Štubi no Austrālijas. Telšu pilsētiņā uz palikšanu gaidīts ikviens apmeklētājs, ar māksliniekiem vienojoties dziesmā.

ARĪ PROFESIONĀĻI

Lai arī sācies ar dziesminiekiem un nolūku dot otru elpu savulaik slavenajai, bet vairāk nekā 20 gadus pamestajai Popes brīvdabas estrādei, festivāls aug līdz ar apmeklētājiem un dalībniekiem. Jau pērn tajā skanēja arī profesionālā mūzika Kārļa Būmeistera, viņa grupas *Matters* un klavesinistes Ainas Kalnciemas izpildījumā. Šogad to pārstāvēs saksofonists Artis Gāga.

Popes muižas zirgu stallis pārtaps

improvizētā koncertzālē, kurā kopā ar Liepājas teātra aktieriem, mūziķiem un apmeklētājiem savu dzejas krājumu *Adrese – tepat blakus* atvērs Maija Kalniņa. Priesteris Andrejs Mediņš, to izlasot, atzīnis, ka tas sniedzis brīnišķīgu veldzi. Saullēkta zālē plašākam lokam gleznas izlīks liepājniece Biruta Bensone, kura 62 gados pēc brīnumainas atveseļošanās no smagas slimības atrada savu skolotāju Gunti Otaņķi un piepildīja senlolotu sapni – gleznot. Lielajā zālē svētdienas rītā skanēs dziesminieka, aktiera Jura Hirša romantiskās balādes. Folkloru šoreiz pārstāvēs folklorikas grupa *Zari* festivāla noslēgumā kuršu spēka vietā – Popes kalna rietumu malā. Bet vēl pirms tam dziesminieku dienā tautisku ritmu ienesīs kokles un grupa *Saulei tuvāk*.

Dace Vašuka, rīkotāju pārstāve

Festivāls Vārti

Ventspils novada Popes muižā ap 60 km no Kuldīgas tas tiek rīkots trešo gadu. Mērķis – ar sabiedrisko iniciatīvu, iesaistot atbalstītājus, Kurzemē saglabāt kultūras un vēstures vērtības, bet arī veicināt kultūrtūrisma un radošās industrijas.

„Katru gadu augam”

„Līdz ražai vēl tālu, tomēr ceram, ka tā būs laba,” saka kāpostu un biešu audzētāji Jānis Čaročinskis un Antra Jomanta-Čaročinska, Vārmes pagasta Garīšu īpašnieki.

AR LAIKA APSTĀKĻIEM JĀRĒKINĀS

Kā darbu zemnieku saimniecībā ietekmējis sausums, stāsta J.Čaročinskis. „Sausums ir, tāpēc nākas laistīt, un tas ir dārgi, jo tiek izlietots daudz degvielas. Valsts atbalsts laistīšanai sausā laikā būtu ļoti noderīgs. Viens ir izsludināt sausuma periodu un skatīties, kā viss nokalst, bet otrs ir atbalsts, lai lauku sakoptu un iegūtu ražu. Vasarā ieguldījums ir ļoti smags, jo vēl nav jaunās ražas, ko pārdot. Pašlaik tikai ieguldām un ieguldām, atpakaļ tas nāks kaut kad.

Papildu izmaksas laistīšanai nozīmē papildu cilvēkus, tehniku un degvielu. Bet tā vismaz var audzēt gan bietes, gan kāpostus. Kviešus gan neliesim – tas būtu ļoti dārgi. Lai aplietu lauku, vajag vēju līdz trīs metriem sekundē; ja ir lielāks, strūklū aizpūš prom. Uz hektāru vajag ap 200 tonnu ūdens, un liešana jāatkārto vismaz ik pa septiņām vai desmit dienām. Dārzenu mums ir vairāk nekā 30 hektāru. Esam laistījuši arī iepriekš. Audzējam ap 15 kāpostu šķirņu, un katrai savs veģetācijas periods. Šobrīd, pateicoties laistīšanai un lietus, kāposti aug pietiekami labi.”

Zemnieks atkarīgs no tā, ko nevar ietekmēt: „Ražu iespaido šķirnes, zeme, laika apstākļi. Šogad ir sausums, pagājušajā rudenī bija ļoti slapjš. Kviešus pirms slapjā laika paspējām nokult, bet ar dārzeniņiem gāja smagi.”

Par kaitēkļiem un slimībām īpašnieks saka: „Ķīmisko līdzekļu īpatsvars ir samazinājies, jo mēs mēģinām izvērtēt, kāpostiem var uzņemties pelēkā puve, sausplankumainība, citas slimības, kuras veicina laika apstākļi. Arī kaitēkļi, piemēram, spradži, kuru šogad bija mazāk. Katru gadu dārzenus nevar stādīt vienā un tajā pašā vietā, tāpēc augu sekai audzējam kviešus. Lai zeme atkopjas un ir tīra bez nezālēm un slimībām.”

Zemnieku saimniecības Garīši īpašnieki cer uz labu dārzenu ražu. Attēlā Antra Jomanta-Čaročinska, Jānis Čaročinskis un dēls Arvis.

ŠĪGADA JAUNUMS

„Ražošanas apjoms aug. Protams, ir vasaras un ziemas sezona. Skābētos kāpostus vasarā ēd mazāk, bet marinētās bietes un kāpostus – vairāk. Kopš aprīļa esam tirgū palaiduši jaunu produktu – kāpostus marinādē ar burkāniem. Pirms tam tie bija viena veida. Mums gribas, lai klientiem būtu izvēle. Bet visu laiku iecienītākie ir sautētie kāposti.” *Garīšu* produkciju var nopirkt veikalos *Maxima*, *Mego*, *Vesko*, *Elvi*, *Top!* un *Aibe*.

KOLEKTĪVS SADARBOJAS

J.Čaročinskis turpina: „Uzņēmums attīstās, un regulāri vajadzīgi papildu darbinieki. Nereti viņi mūs atrod paši, bez sludinājumiem. Ir pamatkolēktīvs – cilvēki, kuri šeit strādā jau ļoti sen, – un tādi, kas mazāku laiku, bet ir ļoti perspektīvi. Nodarbinām ap 30 cilvēku visu gadu un ap desmit sezonas darbinieku pēc vajadzības. Viņi nāk ar savām idejām un iesaka, kā darīt, lai visiem labāk. Tas ir gandarījums, ka kolēktīvs kopā strādā un kopā iet uz at-

tīstību. Pamatā te strādā vietējie un cilvēki no blakus pagastiem, daži brauc tālāk. Čehā ilga apmācība nav vajadzīga. Šeit visu var iemācīties, bet jābūt interesei un vēlmei. Pie tehnikas un iekārtām, protams, ir citādi – tur vajag zināšanas un interesi, bet pieredzi var iegūt. Pašlaik meklējam mehāniķi. Mums brīva perioda nav, dārzenu pārstrāde neapstājas, pašlaik vēl aizvien pārstrādājam pagājušā gada ražu.”

Jānim un Antrai ir trīs dēli: 21 gadu vecais Artis, septiņgadīgais Arvis un gadiņu vecais Gints. Vecākais dēls Ventspils tehnikumā izmācījies par mašīnbūves tehniķi un pēc skolas sācis palīdzēt saimniecībā. Mamma piebilst: „Viņš realizē tēva idejas un ir atbalsts.”

LAI IZVĒLAS LATVIJAS PRECI

„Katru gadu dārzenu platība pieaug. Pārstrādājam ap 95% ražas un tikai nelielu daļu tirgojam svaigu. Jāsaka paldies kolēktīvam, kas čakli strādā un spēj to visu sarāžot,” saka J.Čaročinskis. Antra

Pateicoties laistīšanai, *Garīšos* viss aug, bet tur, kur ūdens nav ticis klāt, var redzēt, kā būtu tad, ja laukus nevarētu laistīt.

uzsver: „Gribētos, lai pircēji vairāk izvēlas Latvijas precis. Bet vietējie produkti mēdz būt dārgāki, jo dārgāka ir audzēšana un ražošana – neesam vienādās pozīcijās ar citām valstīm. Mūsdienās cilvēki grib pārtiku, kas ir gatava vai ātri pagatavojama, jo laiks dārgs visiem. Un mēs to spējam nodrošināt. Ēšanas paradumi mainās. Atceros: bija laiks, kad pircēji nepieņēma

neko jaunu. Mums bija kāposti ar citroniem, āboliem, sīpoliem, bet atsauces nebija – vajadzēja tikai klasiskus kāpostus ar burkāniem. Pašlaik gan pircēji atkal sākuši jaunumus pieņemt.” Jānis piebilst: „Prieku sagādā tie, kuri piezvana vai uzraksta un pasaka paldies. Ir patīkami saņemt zvanus pat no Daugavpils.”

Top ceriņu stādījumi ar nosaukumiem

Tiks paplašināti ceriņu stādījumi pie takas, kas ved uz pirmsskolas izglītības iestādi.

Kuldīgas novada dome apstiprinājusi biedrības *Vārme* projektu konkursā *Darīsim paši*. Plānots šo vietu papildināt ar jauniem dēstiem un katrai sugai vai šķirnei pielikt plāksnīti ar nosaukumu – tā taps arī izziņošs materiāls. Idejas autore, sociā-

lā darbiniece Rīta Dravniece saka: „Gandrīz visi apstādījumi Vārmē ir manis veidoti. Tā ir sirdslieta. Man vienmēr patīcis kaut kas jauns un tik bieži neredzēts. Ceriņu sugas ir ļoti dažādas. Gājēju celiņu izmanto daudzi, tāpēc radās doma veidot ceriņu stādījumu ar nosaukumu uzrakstiem. Vairums jau ir sastādīti. Dažas ceriņu sugas nav nemaz tik viegli iegādāties,

jo tās var nopirkt tikai Latgalē vai Vidzemē. Jāmeklē tas, kas ir tuvumā, lai kolekciju papildinātu ar ko neierastu. Pašlaik iestādīts Ungāru, Mejeru, Sīklapu, Amūras, Afgāņu, Ķīnas, Prestonas, Pūkainais un Korejas ceriņš. Mitrūmizturīgi uzraksti nav lēts prieks, tāpēc esmu priecīga, ka projekts apstiprināts. Cilvēki varēs iepazīt ceriņu nosaukumus.”

Idejas autore Rīta Dravniece priecājas, ka pie dažādu sugu ceriņu dobes turpmāk būs ūdensizturīgas nosaukumu plāksnītes.

Lāsmas Reimanes teksts un foto Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

Viena diena Aivo dzīvē

Bioloģiskā zemnieku saimniecība Rogas Īvandes pagastā dibināta 1992. gadā. Kopējā platība ir 24 hektāri, pusi no tās aizņem mežs, otra puse ir aramzeme, vēl ir siltumnīcas un augļu dārzs. Šeit saimnieko Sintija un Aivo Gailīši. Aivo ir arī SIA Atis auto vadošais automehāniķis un ilggadējs autosportists.

Mājas Rogas celtas 1927. gadā, tāpēc katrai paaudzei ir jāpieliek sava roka, lai tajās būtu ērti un patīkami dzīvot.

Visa tirgus produkcija ir jāsalasa un jāpagatavo iepriekšējā vakarā, jo no rīta to izdarīt nav iespējams.

Darbi neapstājas nekad. Kad vējš krietni pabojājis siltumnīcas jumtu, tas steidzīgi jāsalabo.

↑ Līdzinot zemi

tepat aiz sētas, Aivo uzdūrās nesaprotamam priekšmetam. Uzmanīgi atrodot, izrādījās, ka tas ir pirts ūdens sildāmais katls. Tagad tam sākusies otrā dzīve pavisam citā statusā – kā dekoram, un pēc šī parauga sēta tapuši arī citi.

Kamēr sieva Sintija ar meitu Nensiju Paulu izbauda atvaļinājumu Grieķijā, Kuldīgas tirgū nākas lūgt palīgā Guntu Zerņevicu, kura labprāt izpalīdz, tirgojot ziedus.

← Mehāniķis nesmādē arī vienkāršus darbus, piemēram, lukturu noregulēšanu pareizajā augstumā.

↓ Jaunākie auto ir uzbūvēti tā, ka bez datora palīdzības pareizi salabot vairs nav iespējams. Šobrīd tiek remontēts Opel Vivaro.

Aivo savu ilggadējo mehāniķa karjeru sācis kā visi puikas – ar divriteni, pēc tam motovelosipēdu, tad motociklu, līdz nonācis līdz auto. Pēc pamatskolas mācījies Kazdangas sovhoztehnikumā, tad Jelgavas lauksaimniecības akadēmijā. Tagad firmā Atis auto viņam uztic pašus sarežģītākos uzdevumus. Attēlā Aivo gatavojas regulēt riteņu savērsumu ātrākā Liepājas aktiera Viktora Ellera rallijkrosa mašīnai.

RAIBI CIMDI NOADĪTI...

100 cimdņu pāru – 54 latviešu etnogrāfiskos, pirkstaiņus, igauņu, lietuviešu un islandiešu rakstos, arī savdabīgajā pečvorka tehnikā – noadījušas Kuldīgas novada muzeja rokdarbu kopas Čaupe dalībnieces.

Par aizvadītās sezonas lielāko veikumu pārdomās dalās Arita Svenča, Sarmīte Rožkalne, Daina Ješkeviča un Maruta Birzniece – viņas un kopas vadītāja Jolanta Medīna (sarunā diemžēl nevarēja piedalīties) noadījušas visu četru etnogrāfisko novadu – Kurzemes, Zemgales, Vidzemes un Latgales – dūraiņus.

IESAISTĪJĀS AKCIJĀ

Pagājušā gada novembrī Čaupe nolēma piedalīties Tautas tērpu centra *Senā klēts* rosinātajā cimdņu adīšanas, dāvināšanas un valkāšanas akcijā *Cimdota Latvija*. Tāpēc uz jautājumu, kur noadīt 100 pāri paliks, visas vienā balsī teic – pašām un mīļajiem cilvēkiem. Bet Arita atgādina, ka 18. novembrī, dodoties svinēt valsts simtgadi, cimdņi jāvelk rokā, un rāda meitai un tās draugam domātos Ezeres rakstā adītos dūraiņus, kam atšķiras vien lielums un nedaudz pelēcīgi brūnganais tonis. Čaupenes ir vienprātī ar akcijas iniciatoriem, ka mūsu rakstainie cimdņi būs kā pazīšanās zīme, lai apvienotu lielus un mazus pār novadu novadiem.

LAI BŪTU PRECĪZI

„Mēs arī daudz mācījāmies,” saka čaupenes, un vispirms – kā rakstu samazināt, jo bieži dots vīriešu rokai paredzēts valdziņu skaits. Tāpat gūts ieskaits mācībā par krāsām un to salikumiem. Latvietes arī īkšķi adījušas rakstā, tāpēc rokdarbnieces mācījušas, kā panākt, lai „tas ieiet rakstā”, lietuvietes tā nav darījušas. Daina mūsu paņēmieni novērtē kā praktiskāku – ja dzijas iet pārstaipiem, adījums ir biežāks un siltāks, īkšķītis kļūst arī izturīgāks. Noteikti svarīgi, lai „smuka iekšpusē”, tajā nedrīkst būt dziļu galu, mezglu, tāpēc nācies mācīties, kā pavedienus savienot, lai adījums būtu grods un gluds. Tāpat bijis jāraugās, lai dzija vienāda rupjuma, citādi raksts var pazust, adījums izskatīsies neakurāts. Daina piebilst, ka tas bijis grūti: ja toņus izdevies sameklēt, tad dzijas neatbilst, un otrādi arī.

VILINA IZAICINĀJUMS

Sākumā rokdarbnieces vienojušas, ka Kurzemes cimdņus adīs visas, kas nolēmušas ak-

cijā piedalīties, bet otru pāri izlozēs. Sarmīte atceras, ka viņai tikusi Latgale, un bijis grūti atrast rakstu, tam piemērotu valnīti, tajā noteikti gribējies ieadīt latviskās zīmes. „Bet es jau esmu godīga meita: ja vajag, tad jāada,” viņa smeij, atceroties ilgo meklēšanu, līdz vajadzīgais atrasts žurnāla *Zeltene* pielikumos. Tā kā Sarmīte dāvanām savējiem ada daudz un bieži (šī aizrašanās mantota no vecvecmāmiņas), tad gribējies izmēģināt ko jaunu. Arita turpina domu, sakot, ka vislabāk patikusi meklēšana, un, atrodot ko interesantu, galvā izadīts nez cik raksts. Viņai izaicinājums bijis Bauskas cimdņi ar 5–6 krāsām („vispirms jau dzījiņas vajadzēja savākt”) un tamborētu pīnīti virsū. Arī Daina nolēmusi, ka darīs vēl nedarīto – adīs ar trim krāsām vienlaikus Vidzemes cimdņu, turklāt ar smalkajām 1,25 mm adatām (parasti cimdņiem ņemot 1,5 vai 2 mm), bet Kurzemei viņa izvēlējusies siltos pelēcīgos toņus un Liepājas puses rakstu.

Jautāta, kas raksturīgs Kuldīgas cimdņiem, Arita teic, ka pašai pilsētai savu īpašu cimdņu neesot (vismaz šobrīd tādu nav izdevies atrast), bet ir pagastiem, arī Čaupes rokdarbnieces dažus noadījušas – Basu, Turlavas, Rendas, kādreizējā Kuldīgas apriņķa Sātiņu dūraiņus.

Izaicinājums bijis adīt neparastajā pečvorka teh-

Zemgales cimdņu klāsts pagaidām pieticīgāks.

Latgales cimdņu ieraugāma rakstu un krāsu dažādība.

Arzemia cimdņu apli igauņu, lietuviešu un islandiešu rakstos kopīgā daudz.

novadu cimdņos tik daudz kopīgu rakstu un krāsu – esam taču no vienas zemes izauguši. Maruta atzīst, ka viņu pārsteigusi līdzība, īpaši fona rakstos, bet, iespējams, bijis kāds viens populārs raksts, no tā laika gaitā radušies atvasinājumi. Laikam jau esot jāpiekrīt šopavasār Viesītē sēļu rokdarbnieču teiktajam, ka „musturi ceļo”: ieprecējās meita no citurienes, adīja sev zināmos rakstus, bet klāt pievienojās jauno māju tradīcijas. Daina piebilst, ka visur ir piejaukumi no kaimiņiem, bet šī akcija visām ļāvusi iepazīt un izprast latviešu cimdņu tradīcijas, arī kļiedēt mītus – kaut vai to, ka nav īpašu vīriešu un sieviešu cimdņu rakstu. Sarunbiedrenes atzīstas: ja būtu jānosaka, no kurienes viens vai otrs dūrainis, viņas to neņemtos darīt. Sarmīte secinājusi, ka visos etnogrāfiskajos novados sastopami zaļie un brūnie toņi. Protams, ir arī kādi īpašie raksti un krāsu salikumi, un Arita spriež, ka izceļas daži suitu un Liepājas puses (piem., Bārtas) adījumi. Tā Sarmīte novērojusi, ka sastopami ļoti koši toņi, pat rozā, bet daudz arī melnbaltu adījumu. Savukārt Maruta atradusi īpatnējākus Limbažu cimdņus – koši krāsu raksti izkārtoti cimdņa virspusē. Adīšana gan esot piņķerīga, jo jāizmanto vairāki kamoliņi, tāpēc ka nevar adīt ar gariem pārstaipiem.

Līdzīgais tomēr nenozīmē vienādu, tāpēc cimdņu grāmatās saliktas zīmītes, lai atgādātu, kādas dzijas jāiepērk, atvesti raksti no Sēlijas (tur Čaupe bija pieredzes apmaiņa) – arī tie jāizmēģina.

Mārīte Milzere
Lāsmas Reimanes foto

Daina Ješkeviča, Arita Svenča (priekšplānā), Sarmīte Rožkalne un Maruta Birzniece (2. rindā) var būt gandarītas un lepnoties, ka noadījušas visu četru etnogrāfisko novadu dūraiņus.

Kurzemieņu saulītes, rozītes un citi smalkie raksti prasa adītājas uzmanību un pacietību.

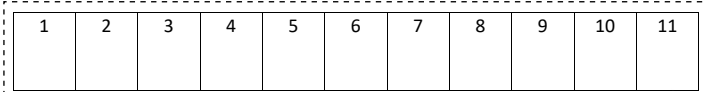
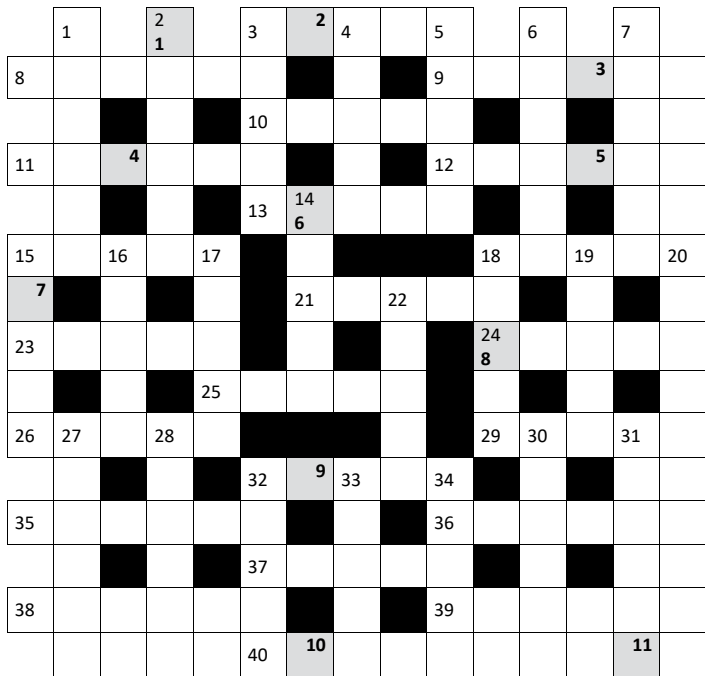
nikā, Aritu šis paņēmieni tā piesaistījis, ka viens dabūts cimdņi pat paņemts līdzī ceļojumā. „Braucu pa Nīlu un pētu, kā adīts,” viņa ar smaidu atminas savu aizrautību. Bet „uz pirkstaiņu avantūru” čaupenes pamudinājusi Jolanta – ziemā, svinot kopas septīto jubileju, katrai uzdāvināts dzijas gabaliņš pirkstaiņiem. Un atkal jāmācās!

LĪDZĪGĀ DAUDZ

„Latviešu cimdņi (..) izsaka latvisko gaudu, radošo prieku, izdomu, amata prasmi un mūsu pasaules izpratni,” uzskata akcijas rosinātāji. Un varbūt tieši šajā raksturojumā meklējama atbilde, kāpēc pat it attālu

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Veidojusi Sandra Vilsone.

Risinājumu gaidām līdz 18. jūlijam.

Horizontāli: 3. Amerikāņu aktrise, modele un dziedātāja (1926–1962), istajā vārdā Norma Džina Mortensone. 8. Posmkāju galvas tausteklis. 9. Aizstāt lomas tēlotāju izrādē, kinofilmā. 10. Tādi, kas zaudējuši savu sākotnējo krāsu un kļuvuši pelēcīgi balti. 11. Gaļu cept uz restēm vai speciālā kamerā. 12. Ansamblis, kura sastāvā ir deviņi izpildītāji. 13. Kaņepju sviests. 15. Sena kuģu kravas daudzuma mērvienība. 18. Stāvus saslietu labības kūļu kopa. 21. Veidne. 23. Mīksts kokvilnas audums ar diegu cilpiņām abās pusēs. 24. Apgaismojuma mērvienība starptautiskajā mērvienību sistēmā. 25. Vīrieša vārds februārī. 26. Iecere, nodoms, plāns. 29. Mīts, pirmatnējs tropu mežs Amerikā. 32. Latviešu rakstnieks (1884–1975), romāna *Silaines muiža* autors. 35. Pilsēta Irākas ziemeļos pie Tigras upes. 36. Uzņēmumu apvienība. 37. Visapmeklētākais muzejs pasaulē, vēsturisks piemineklis un viens no Francijas simboliem. 38. Mākslīgi iegūts radioaktīvs elements. 39. Gaita, norise. 40. Latviešu dziedātājas (1991) Stafeckas vārds.

Vertikāli: 1. Kūtra, bezdarbīga. 2. Noteikt raidstacijas atrašanās vietu. 3. Meža vai lauka gabals, kas izraudzīts medībām ar dzinējiem. 4. Noteikts (kā) lielums, sastāvs, uzbūve, ko uzskata par vislabāko, vismērķtiecīgāko. 5. Augstākais dievs skandināvu mitoloģijā. 6. Par iepriekšēju samaksu iegūt tiesības regulāri (ko) saņemt vai lietot. 7. Ziņot, stāstīt. 14. Blīvs, plāns, blāvi spožs kokvilnas vai mākslīgā zīda audums. 15. Celtņi pasažieru un kravas vertikālai pārvadāšanai kabīnēs. 16. Caurceļotāja zivs ar smailu purnu, taustekļiem pie mutes un lielu, slaidu vārpstveida ķermeni. 17. Piepeša, negaidīta. 18. Dubļu vulkāns, kas pastāvīgi vai periodiski izverd ar ūdeni un naftu sajauktus dubļus un gāzes. 19. Vēlreiz, no jauna. 20. Apdzīvota vieta Gaviezes pagastā. 22. Zaudējumu, neveiksmju iespējamība. 27. Amerikāņu uzņēmējs un izgudrotājs, viena no vadošajām personībām datoru industrijā (1955–2011). 28. Sirsnīgas, laipnas. 30. Spilgts iespaids. 31. Domas, kas izteiktas balsošanā. 32. Latīņamerikā izplatīts mūzikas stils, arī deja. 33. Virzīties, bieži mainot virzienu (parasti par kuģi, automobili). 34. Bikšu daļa, kas aptver kāju.

Pareizā atbilde: **APVALKDŪMENIS** (dūmenis ar paplašinātu apakšdaļu, kurā novietots atklātais pavards, krāsns kurtuve).

Atbildes

Horizontāli: 3. Kārniņi. 9. Marabu. 10. Brasla. 11. Virka. 12. Daltīji. 13. Dienas. 14. Santa. 15. Kamenes. 19. Nātnas. 21. Pavada. 24. Londona. 25. Vagas. 27. Lonža. 28. Īpašs. 30. Galotne. 31. Salaca. 33. Auleja. 35. Satvert. 39. *Ludis*. 41. Agripa. 42. Tēlemahs. 43. Kļūme. 44. Armāda. 45. Rialto. 46. Staņica. **Vertikāli:** 1. Malaga. 2. Parīze. 3. Kurāre. 4. Rovijs. 5. Ierinda. 6. Ibadana. 7. Palestra. 8. Aldana. 15. Kuldīga. 16. Manta. 17. Neons. 18. Spalva. 20. Saspert. 22. Venta. 23. Dragas. 25. Velēt. 26. Gatve. 29. Šketināt. 31. Salakas. 32. Lidpūka. 34. Ulgeri. 36. Adlera. 37. Vimbas. 38. Rahīts. 40. Steri.

Pareizi atbildējuši: Vizma Dzalba, Vilnis Bēniņš, Bruno Mekšs, Gunta Vāciete, Helēna Remerte, Velta Višņevska, Biruta Insberga, Ojārs Silkans, Skrundas pasta nodaļas kolektīvs.

Atminējumu, izgriezto no laikraksta (ne kopētu), sūtiet uz redakciju *Krustvārdu mīklu konkursam, Kurzemnieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemietiet redakcijas vēstuli kastītē!

MANA AIZRAUŠANĀS

Izaicinājums? Pierakstiet mani!

Kuldīdzniecei Paulai Freimanei ir 14, un Jaunsardzē viņa darbojas jau četrus gadus. Tur viņa jūtas kā mājās. „Bez jaunsargiem nebūtu bijusi tik daudzās vietās Latvijā un arī ārpus valsts, iepazīsies ar tik brīnišķīgiem cilvēkiem,” saka Paula.

Kuldīgas jaunsardze Paula Freimane (centrā) kopā ar Adrianu Pļavarāju, Dāvi Canderu, Kristu Arājumu un Evu Skrubi sacensībās Jaunie Skrundas sargi.

„Jaunsargos sāku iet 6. klasē,” turpina Paula. „Skolā ieradās Jaunsardzes instruktors Viesturs Zviedris. Viņš pastāstīja, kas tie jaunsargi tādi ir un ko viņi dara. Mani ieinteresēja – kādēļ nepamēģināt? Kad Zviedris pateica, ka, kārtīgi nākot, ir iespēja satikt prezidentu vai lēkt ar izpletņi, zināju, ka iešu un to nenožēlošu!” Paula regulāri apmeklē nodarbības, piedalās sacensībās, pārgājienos, nometnēs. Pārgājienos instruktors sagatavojojot interesantas nodarbes, piemēram, jaunsargi mācās siet mezglus, apgūst apzīmējumus kartē un šaušanas stāvokļus. Fiziskā slodze ir diezgan liela, bet varot pierast. „Mācāmies arī Latvijas vēstures svarīgākos faktus un apgūstam kaujas iemaņas.” Skolā Paulai vēsture nepadodoties, bet jaunsargu nodarbībās tā viņai patīk. „Laikam vieta vainīga – skolā mācīties nemaz negribas,” meitene smejas.

PIRMĀ REIZE

„Kad pirmoreiz ierados nodarbībā, bija uztraukums, jo nevienu nepazīnu. Mani pierunāja braukt

uz vasaras nometnēm, un priecājos, ka aizbraucu. Tagad pazīstu gandrīz visus, kuri darbojas Kuldīgā.” Jaunsardzē iet skolēni no desmit līdz 18 gadiem. Nodarības notiek reizi nedēļā, un katreiz ir cits uzdevums. Citreiz tā ir ieroču izjaukšana, salikšana, detaļu nosaukšana, citreiz vēstures notikumi, citreiz viņi gatavojas pārgājieniem un ekskursijām. Nu Paulai esot liels pažiņu un draugu loks arī no Vārmes, Kandavas, Saldus un Lietuvas.

TRĪS PRIEDĒS

Pārgājieni esot noderīgi, jo aukstā laikā varot norūdīties un apgūt zināšanas, kādas nepieciešamas dabā. „Man ļoti patīk iet pārgājienos,” turpina Paula. „Katram tas patīktu jautrā kompānijā un tad, ja vēl instruktors ir jautrs.” Nodarībās Paula mainīt vēlētos tikai vienu – mazāk fiziskās slodzes, tomēr ar to viņa samierinoties, jo karavīram esot jābūt stipram un ātram. Visvairāk Paulai patīk iet pa šķēršļu joslu, kurā ir interesanti uzdevumi un orientēšanās dabā. Varot izskriet ar karti un kompasu, pie rei-

zes iemācīties neapmaldīties trīs priedēs.

NEAIZIEŠU!

„Diezgan daudzi draugi, kuri Jaunsardzē neiet, man prasījuši: „Kāpēc tu neej prom?” Es varu atbildēt tikai vienu – gribasspēks to neļauj. Negribu padoties tad, kad ir grūti, kad slodzes dēļ nevaru uzkāpt pa trepēm, kad neesmu kārtīgi izgulējusies, jo pārgājienā pārāk ilgi paliku nomodā. Negribu padoties pie pirmajām sāpēm un pirmā zaudējuma. Tāpēc turpinu tur iet un par promiešanu pat nedomāju.”

TIKAI STEREOTIPI

„Tā nav meiteņu profesija – to saka daudzi,” skaidro Paula. „Bet tas ir stereotips, jo, ja salīdzina, kas jaunsargos darbojas vairāk – zēni vai meitenes, vairāk ir meiteņu. Par šo tēmu esmu gatava diskutēt, jo mūsdienu zēni ir vājāki un vairs nesporto tik daudz kā senāk. Nemaz nebrīnos, ja meitene var panest lielāku nastu nekā zēns.”

Rūta Mediņa
Paulas Freimanes arhīva foto

KULDĪGAS BIBLIOTĒKĀ

Ar patvēruma meklētāja acīm

Kuldīgas bibliotēkā pieejama irākiešu izcelsmes rakstnieka Abāsa Hidera grāmata *Pļauka*.

A. Hiders dzimis 1973. gadā Bagdādē un pats uz savas ādas piedzīvojis grūtības, kādas rodas politiskas darbības dēļ. Savā ceturrtajā romānā *Pļauka* autors gan jautri un aizkustinoši, gan ar sāpīgu atklātību stāsta par ikdienas errastībām, kuras bēglis Karims piedzīvo Vācijā, kas drīzāk tikai vārdos ir gatava uzņemt cilvēkus, kuriem vajag palīdzību.

BĒRNU MĪKLAS

Liela, resna tautumeita, divi kroņi uz galvas; jo kroņi griežas, jo meita dzied.

..no1o1eņņpsM

Patīk likt iekšā, nepatīk ņemt ārā.

..xšm zsbu8M

Ko visi cilvēki dara reizē?

..i1kōcēv tē1ū]K

Tās ir garšīgas un neparšīgas, daudziem tās patīk, bet neviens tās neēd.

..zējīmug zēmsjēšļoX

VĒSTURE

Nīkrāce cauri gadsimtiem

Ingeborga Stella Krustkalne (Holberga)

Ingeborga Stella Krustkalne piedzimusi Rīgā 1933. gadā. Bērnbā viņa lasījusi grāmatas un zīmējusi. Kā jau Rīgas meitēnam, patīcis doties uz teātra un operas izrādēm.

DAŽĀDOS DARBOS

Visas vasaras, mācoties gan pamatskolā, gan vidusskolā, viņa strādājusi dažādus darbus: par ganu, izpalīdzi uz laukiem, bijusi sanitāre Krimuldas bērnu tuberkulozes sanatorijā, strādājusi dārzniecībā un par auklīti bērnudārzā.

Pirmajā darba vietā Rucavas vidusskolā I.S.Krustkalne nostrādājusi divus gadus. Tad atgriezies Rīgā, kur no 1959. līdz 1964. gadam bijusi finiera rūpnīcas *Latvijas bērzs* bibliotēkas vadītāja, īsu laiku strādājusi Rīgas Vājredzīgo un neredzīgo bērnu internātskolā par audzinātāju.

DODAS UZ PROVINCI

Māte nomirusi, māsa apprecējusies, dzīvoklis kļuvis par šauru, un I.S.Krustkalne nolēmusi atgriezties provincē. „Darbu piedāvāja vairākās lauku skolās. Tās apbraukāju, līdz nokļuvu Nīkrācē. No autobusa pieturas uz mazo lauku skoliņu piecus kilometrus nācās mērot kājām. Tur nonākusi, domāju, ka šeit jau nu gan nestrādāšu, tomēr gāju paskatīties. Direktors teica: „Mums ļoti vajadzīga latviešu valodas skolotāja. Jūs paliksiet – jums te jāstrādā!” Aizbraucu atpakaļ uz Rīgu. Ilgi domāju. Direktors uzrakstīja man vēstuli, ka gaidot. Nolēmu, ka vienu gadu nostrādāšu. Bet aizgāju un paliku,” tā pirmo tikšanos ar Nīkrāces pamatskolas direktoru un vēlāk vīru Kārli Krustkalnu atceras skolotāja.

JĀRAKSTA PAŠAI

Strādājot skolās, I.S.Krustkalne vadījusi dramatisko pulciņu. Tā kā piemērotu ludziņu bijis maz (sevišķi leļļu teātra uzvedumiem), nācies sacerēt pašai. Vēlāk daļa godalgota skolu teātru lugu konkursos. Piedalīties īso stāstu konkursos un publicēties periodikā viņa sākusi vēl – tikai 1982. gadā. Kad meitas Alda un Daira paaugušās, I.S.Krustkalne uzrakstījusi stāstu *Māsiņa* un nosūtījusi to žurnāla *Skola un Ģimene* īso stāstu konkursam, tā izpelnīdamās 2. vietu un 300 rubļu. Pavisam literārajos konkursos atzinību ieguvusi 13 īsie stāsti, periodikā publicēti 24. Ludziņa *Sakņu dārza sargs* ievietota īslugu krājumā *Mušmirēns*, bet *Ziemassvētku dāvana* – tāda paša nosaukuma īslugu krājumā. Pirmo stāstu krājumu *Baltais margrietiņu lauks*, kurā dominē mīlestība, autore izdevusi 2000. gadā. Otrā grāmata – romāns *Ilma* – izdota 2002. gadā.

INTERNACIONĀLĀ AUDZINĀŠANA

1963. gada 23. septembrī par vecāko pionieri vadītāju skolā sākusi strādāt Skrundas vidusskolas absolvente Daiga Zīrupa (Brūvere). Viņas laikā tiek organizētas tikšanās ar Baltkrievijas Žodino skolas skolēniem, ar karā kritušā baltkrievu puīša Pjotra (Pētera) Kuprijanova māmuļu. Nīkrācnieki vairākas reizes ciemojās Žodino, bet žodinieši – Nīkrācē. Tajos gados tā bija sava veida internacionālā draudzība. Skolēni tika rosināti iepazīt gan savu novadu, gan citu tautu dzīvi un kultūru.

Ik gadu kolektīvs pirmajā skolas dienā un valsts svētkos atcerējās par Otrajā pasaules karā kritušo karavīru atdusas vietu jeb, kā Nīkrācē saka, Varoņu kapiem un uzņēmas šefību, tos kopjot.

Daigas Brūveres pirmā izlaiduma klase 1969. gadā.

SAVA LAIKA VARONIS

1964./1965. gads skolas dzīvē nozīmīgs ar Padomju Latvijas 25. gadadienu. Uz to galvenokārt orientējas mācību un audzināšanas darbs. Katram laikmetam vajadzīgi savi varoņi, kuriem līdzināties. Nīkrāces jaunajai paaudzei padomju laikā tāds paraugs bija P.Kuprijanovs, kurš gāja bojā, atbrīvojot Nīkrāci. Pēc nāves viņam piešķirts Padomju Savienības varoņa nosaukums.

Ievērojams notikums skolas dzīvē bija P.Kuprijanova piemiņas plāksnes atklāšana Kuldīgā 1964. gada 13. oktobrī – Rīgas atbrīvošanas 20. gadadienā. Šajās svinībās Nīkrāces skolai parādīta sevišķa uz-

manība. Savukārt 30. oktobrī tiek svinēta Nīkrāces atbrīvošanas 20. gadadiena. Skola kopā ar padomju saimniecības *Nīkrāce* kolektīvu uzaicināja P.Kuprijanova māti, viņa pirmo skolotāju, Baltkrievijas pilsetas Žodino P.Kuprijanova 1. vidusskolas audzēkņu delegāciju, kā arī kareivjus no tās armijas daļas, kuras sarakstos ir P.Kuprijanova vārds. Viņa māte skolēnu uzaicinājumu pieņēma.

Nīkrāces novads tāpat kā Žodino kara laikā pārvērstis gruvešos. Kā lai nedraudzējas ar baltkrieviem, kuri tāpat kā nīkrācnieki dzīvi cēla no drupām?

DABA

Ārstniecības augu vācējiem jāsasparojas

Maijā un jūnijā laika apstākļi pasteidzināja augu ziedēšanu un nobriešanu, tā nu dažs attapies, ka zālītes jau pārziedējušas. Jūlijā labākais augu virszemes daļu vākšanas laiks ir no 20. līdz 27. datumam – tieši tad der papildināt tējas krājumus.

Šogad jāmeklē tie augi, kurus parasti vācam augustā. Mēģināsim izmantot plāvās un laukos ataugušo atālu, proti – ja vajag, ievākt pelašķa, rasaskrēsliņa, raudenes, asinszāles, āboliņa, baltās panātres lakstus. Var turpināt vākt nātres, ceļtekas, Islandes ķērpi, deviņvīru spēka un vīgriezies ziedus, mellenes, avenes un upenes. Ogas vispirms jāapvītina saulē, žāvēšanu pabeidzot krāsni vai speciālā augļu kaltē līdz 40°C, un jāraugās, lai naktī drogas nekļūtu mitras.

Jāsāk vākt ūdenspiparu, virša lakstus, kalmas sakņņus (dilstošā mēnesī). Virsim jānogriež tikai ziedošas vai lapotas virsotnītes bez pārkoksnetajām daļām, tās apvītina ēnā, žāvē nojumē vai labi vēdināmā telpā.

Mārsils: garaspēka ziediņš

Vasaras otrajā pusē ar violetiem ziediņiem cinīšus rotā mārsils, uz tā labprāt nosēžas bites un kameņes, jo ziedi jauki smaržo. Nosaukumā *Thymusserphillum* no grieķu valodas *thymos* nozīmē *garaspēks*. Iespējams, tāpēc, ka mārsils uzlabo garastāvokli. Senatnē baltu cilšu pārstāvji šo augu esot dedzinājuši upurkalnos, kad gribējuši Pērkonam un Mārai izlūgties labākus laikus.

Recepte: bronhīta un plaušu karsoņa ārstēšanā, kā arī tam, lai atvieglotu klepu, ēdamkaroti drogu aplej ar glāzi verdoša ūdens, siltumā tur stundu, lieto pa trešdaļai glāzes trīsreiz dienā pirms ēšanas. Novārījumu arī iesaka pievienot vannas ūdenim, kad vielmaiņas traucējumi izpaužas kā ādas izsitumi.

Maura sūrene: necila, bet stipra

Tā aug gar ceļa malām, uz taciņām un nebaidās, ka to samīs, atrodama arī mazāk ravētos dārzos, kur veido garākus, pa zemi ložņājošus zarus ar sīkām lapiņām un tik maziem, baltī sārziem ziediņiem, ka grūti pat saskatīt. Izrādās, pacietīgā maura sūrene ir urindzenošā, tai ir savēlkoša iedarbība. Tautas medicīnā to lieto nieru un žults slimību ārstēšanai, īpaši nierakmeņu vai žultsakmeņu iridīnāšanai, arī tam, lai stiprinātu organismu pēc smagām slimībām un vecuma vājuma.

Maura sūreni gan nedrīkst lietot, ja ir akūts urīnceļu iekaisums, jo drogās esošais silīcijs kairina gļotādu un var iekaisumu pastiprināt. Citi ierobežojumi nav noteikti.

Blusu sūrene: hemoroīdiem un vēnām

Blusu sūreni atzīst par to ārstniecības augu, kas visefektīvāk cīnās ar hemoroīdiem, tāpat tā derēs varikozu vēnu stāvokļa uzlabošanai. Kā uzsvēris fitoterapeits Artūrs Tereško, hemoroīdu izcelsme daudzreiz saistīta ar to, ka asinis nespēj brīvi cirkulēt cauri aknām, vai arī iegurņa muskulatūras atslābuma dēļ, kam seko zarnas vēnu pinuma noslīdējums. Asins sastrēgumu aknās palīdz novērst pastaiga sporta solī (no gurna), atteikšanās no alkohola, cepta un kūpināta uztura ierobežošana, bet noslīdējuma problēmu risina iegurņa muskulatūras tonizēšana. Vairākas reizes dienā stārpene jāaplej ar vēsu ūdeni, vajadzīgi *astes ievilkšanas* vingrinājumi. Blusu sūrenes uzlējums darbojas arī kā maigs caurejas līdzeklis, kas novēršot gan spastiskus, gan atoniskus aizcietējumus.

Recepte: pret žultsakmeņiem un žultspūšļa iekaisumu ēdamkaroti drogu aplej ar 300 ml verdoša ūdens, siltumā tur četras stundas. Lieto pa pusglāzei četreiz dienā stundu pirms ēšanas. Ārstniecības kurss ilgst mēnesi.

Recepte: organisma tonizēšanai divas ēdamkarotes drogu aplej ar glāzi verdoša ūdens, vāra uz uguns desmit minūtes, ļauj ievilkties, kamēr atdziest, tad nokāš, lieto divreiz dienā pa pusglāzei – rītos un vakaros.

Recepte: ēdamkaroti drogu aplej ar glāzi verdoša ūdens, ļauj ievilkties, kamēr atdziest, lieto par trešdaļai glāzes trīsreiz dienā pirms ēšanas. Atdzisušos biežumus ietin marlī un kā vēsu kompresi liek uz hemoroīdu mezgliem – tur 15–20 minūtes.

(Turpmāk vēl.)

Šoferim jābūt apzinīgam

Skrundenieks MAREKS MEŽIŅŠ jau bērnībā zinājis, ka gribēs kļūt par šoferi. Atmiņā palikusi epizode: piecus sešus gadus veco dēlu tētis paņēmis klēpī un atļāvis mazliet pastūrēt smago mašīnu – tolaik populāro GAZ 52 vai 51. Tas radījis interesi un vēlmi vadīt auto. Tā nu viņa dzīve ar to saistīta joprojām.

Mareks audzis Skrundā. Pēc mācībām divus gadus dienējis Padomju armijā, un jau dienaslaiks pavadīts pie auto stūres. Pēc tam nodibinājis ģimeni, ieprecoties Gudeniekos. Tur nodzīvots krietns laiks – tikai pirms pieciem gadiem pārcēlušies uz Kuldīgu. „Mums bija sava saimniecība, es arī braucu par šoferi, bet tālbraucējs nebiju,” stāsta Mareks.

NO DARBA ŅĒMĒJA PAR UZŅĒMĒJU

Pavērsiens noticis 2005. gadā, kad viņa darbavieta likvidēta un nācies domāt, kā uzturēt ģimeni. Mareks atceras, kā paņēmis kredītu kravas mašīnas iegādei: „SEB bankā Jānis Bierands iedeva man pirmo kredītu. Nopirku mašīnu, pats ar to braucu.” Uzņēmuma nosaukumā *AM Una* iesīfrēta uzņēmēja ģimene: burti A un M ir no paša un sievas Airas vārda, bet Una – par godu meitai.

Uzņēmums gadu gaitā attīstījies: tagad tam pieder jau septiņas kravas mašīnas, tostarp pagājušogad nopirkta divas. Īpašnieks lepojas ar stabilo kolektīvu – lielākā daļa darbinieku strādā ilgus gadus. Pašlaik tiek nodarbināti desmit cilvēki, un būtiski paplašināties neesot plānots. Gadu gaitā uzņēmumam izveidojušās tradīcijas, tostarp svētku svinēšana. Kolēģi kļuvuši

gluži vai par otru ģimeni. Mareks pārliecināts, ka ir tāds pats šoferis kā pārējie kolēģi, un domā, ka darbinieki uz viņu neskatās kā uz direktoru, kurš staigā baltos cimdos.

GAN TUVU, GAN TĀLĀK

Pirmais līgums noslēgts ar *Aizputes ceļinieku* – vestas šķembas, smiltis un viss cits ceļu būvei. Vēlāk pāriets uz graudiem. Tagad firma pārvadā visdažādākās preces, bet visvairāk strādā ar t.s. birstošajām kravām, piemēram, graudiem, dārzeņiem, augļiem, ved tās gan pa Latviju, gan uz citām valstīm. „Tā līdz šai dienai graudus vadājam,” skaidro uzņēmējs, kurš sadarbojas ar

daudziem lielajiem zemniekiem. Kopš pērnā gada regulāra sadarbība izveidojusies ar Padures saimniecību *Laivenieki*. Lielākais partneris ir *SIA Baltic Agro*. Šogad sausuma dēļ pārvadājamā būšot mazāk.

Kravas iet uz citām Eiropas valstīm – parasti uz Dāniju, Norvēģiju, Zviedriju, Vāciju, Nīderlandi, arī Franciju un Itāliju. Reizēm šoferim, kurš reisā dodas ārpus Latvijas, gadoties būt prom pat mēnesi, biežāk – divas nedēļas, reizēm nedēļu.

M.Mežiņš novērojis, ka šoferu paradumi ir dažādi: vieniem nav nekas pretī vai tieši patīk būt prom ilgāk, citi labprātāk dodas tuvos reisos. Uzņēmējs cenšas vēlmēm pielāgoties. Pašam ilgākais prombūtnes laiks bijusi nedēļa. Par to, kā ģimene bez viņa tiktu galā, bažu neesot: ja nu vajadzētu, talkā nāktu brālis un pārējā komanda.

CEĻI – LABĀKI, BRAUCĒJI – PIEKLĀJĀKI

Jautāts, kā vērtē ceļus valstīs, kurās būts, pieredzējušais šoferis atsmēj: kad iebrauc Latvijā,

Mareks esot tāds pats šoferis kā pārējie kolēģi un domā, ka darbinieki uz viņu neskatās kā uz direktoru, kurš staigā baltos cimdos.

to uzreiz var pamanīt pēc ceļu stāvokļa. Taču arī pie mums tie pamazām kļūstot labāki. Mareks novērojis, ka ļoti labi ceļi ir Polijā, arī Zviedrijā.

Līdz ar radaru ieviešanu autovadītāju kultūra Latvijā būtiski mainījusies uz labo pusi – gadoties arī izņēmumi, tomēr braucot daudz prātīgāk nekā kādreiz. Autovadītāji esot arī pieklājīgāki. Kravas auto šoferiem pierasts citiem satiksmes dalībniekiem signalizēt, ja ceļš brīvs apdzīšanai, bet īpaša saziņa notiek savā starpā. Uz ceļa samainoties, šoferi sasveicinās, pa rāciju nedaudz aprunājas, ja ceļš brīvs, novēl cits citam labu braucienu un veiksmīgu dienu. Lielai da-

Transporta uzņēmuma *AM Una* īpašnieks Mareks Mežiņš lepojas, ka viņa darbinieki ir atbildīgi – tādi, kādiem jābūt kārtīgiem šoferiem.

ļai kabīnē ir plāksnīte ar viņa vārdu – tā rodotos personīgākas attiecības, ja zināms, ka nupat samainījies ar Jāni vai Mareku. Arī Mareks šādu plāksnīti lieto, turklāt *AM Unas* automašīnas ir īpaši noformētas – bez uzņēmuma nosaukuma ir Latvijas un arī Kuldīgas vārds. Mūsu zemē cits citu nozarē bieži vien pazīstot. „Aizbraucu uz *Rīgas dzirnavnieku*, bet tur visi Mareku jau zina – Latvija maza,” smej pieredzējušais šoferis.

ATRAST GALAMĒRĶI

Lai garajos pārbraucienos nenogurtu, biežāk iznākot iedzert kafiju, bet citu amata noslēpumu, kā būt mundram, Marekam nav. Interesantāk esot braukt kopā ar citu šoferi. Strikti jāievēro darba un atpūtas stundu proporcija, un stāvvietās, kurās viņi piestāj, lai atpūstos, nereti tiek pavadīts laiks ar amata brāļiem ne tikai no Latvijas, bet arī Lietuvas un citām valstīm. „Atbraucu uz pieturas vietu, bet tur viens jau vāra zupu, sagaida citus,” stāsta Mareks. Braucot var pavērot apkārtni. No vietām, kurās darba gaitās bijis pats, vislabāk Marekam patikušas Norvēģijas un Zviedrijas ainavas.

Pie robežām nav iznācis daudz stāvēt: „Tai laikā, kad bija rindas, gaļas pārstrādes uzņēmumam *Lankalni* vedu cūkas no Polijas. Man rindā nebija jāgaida, jo bija likums, ka auto ar dzīvu kravu jālaiž garām.”

Mūsdienu kravas mašīnās esot gana labs komforts, lai autovadītājs justos ērti un patīkami. „Kad sākām braukt ar Eiropas mašīnām, tā bija pavisam cita lieta,”

atceras uzņēmējs. Bet galvenais esot pareizi atrast galamērķa adresi – Marekam šķiet, ka arī ar dažādām navigācijas sistēmām tas reizēm esot pats grūtākais.

AR ĶĒDĒM UZ RIEPĀM JŪNIJĀ

Jautāts, vai šoferiem gadījušies neparasti vai kuriozi gadījumi, uzņēmējs atceras: savulaik nav zinājuši, ka mašīnās nedrīkst liet Dānijas degvielu – tā neesot pasargāta no sasalušanas. Tā, šķērsojot kalnus, šoferim gadījies dīkstāvē nonākt bākā sasalušas degvielas dēļ. Vajadzējis maksāt lielu naudu, lai izsauktu vilcēju,

Šoferu paradumi ir dažādi: vieniem nav nekas pretī vai tieši patīk būt prom ilgāk, citi labprātāk dodas tuvos reisos. Uzņēmējs cenšas vēlmēm pielāgoties.

kas auto aiztransportējis pārdesmit kilometru līdz garāžai, kur problēma novērsta.

Vēl Mareks atceras, ka pērn jūnijā no Dānijas vajadzējis vēja parkam aiz Murmanskas nogādāt rezerves daļas. Kaut gan kalendārs rādījis jūniju, šoferim, lai nokļūtu galā, nācies uzlikt riteņiem ķēdes, ar kurām pārvarēt sniegu.

VAJADZĪGA ATBILDĪBA

Lai klienta krava nonāktu norunātajā vietā un laikā, kā arī

tiktu ievērots likumā noteiktais laiks darbam un atpūtai, lai tehnika būtu kārtībā, ārkārtīgi svarīgi esot, lai šoferis ir apzinīgs. M.Mežiņš lepojas, ka viņa darbinieki tādi ir. Kolektīvā esot arī jauni kolēģi, par kuru atbildīgo attieksmi liels prieks, jo uzņēmējs novērojis, ka daudziem jauniešiem ar to diemžēl ir problēmas. Ja jaunieši interesē mašīnas un viņš ir atbildīgs, šis varētu būt piemērots darbs. Pats Mareks profesijas izvēli nenožēlo, tomēr piebilst: ar šodienas prātu gribētos, kaut jaunībā būtu vairāk mācījies. Tad, iespējams, būtu izvēlēties citu arodu.

TELEFONS ZVANA VISU LAIKU

Uzņēmējs uzskata, ka Latvijas pārvaldājumu tirgus ir samērā piesātināts, konkurence – liela. Tāpēc šai jomā katru dienu jādomā, ko vēl darīt, lai darbiniekiem dotu darbu un iespēju nopelnīt. Par nākotnes plāniem viņš mēdzot domāt teju visu laiku, arī pie stūres: „Jādomā kādu pusgadu uz priekšu. Ja tā nedarišu, nākotnes nebūs.” Kuldīgas pusē transporta firmu esot daudz – kādas piecas sešas, bet vietējos kravu pārvadātājus M.Mežiņš uzskata drīzāk par kolēģiem, ne konkurentiem.

Telefons Marekam zvana faktiski visu laiku, arī vakaros un brīvdienās, jo darāmā netrūkst. Tāpēc visu laiku ir stress. To kļūst palīdz medības. „Oktobrī sākas sezona, un tad man brīvdienas ir brīvas,” teic Gudenieku medību kluba biedrs.

Katrīna Šmite
Lāsmas Reimanes foto

PĀRDOD

Zīmolu **VELOSIPĒDUS**. Jūlijā ar paroli VIP atlaides! Tālr. 27273848.

Veikalā **Dagus**, Kuldīgā, Liepājas ielā 51, apjomīgas sievietes **VIRSJAKAS**, kleitas, blūzes, bikses, apavi.

Pārdod **PVC LOGUS** un **DURVIS**, iebūvējamus skapjus, bīdāmās durvis, moduļu virtuves. Plašs žalūziju piedāvājums. Mucenieku iela 25, tālr. 28448638, Gravas iela 1 (Elvi), tālr. 28378818.

Pārdod dažādu ziedu **MEDU**. Tālr. 20305521.

Ar piegādi pārdod skaldītu **MALKU**, zāģētavas atgriezumus, 3 m garu meža malku. Tālr. 29249578.

Skaldītu **MALKU**. Tālr. 27885688.

Skaldītu meža **MALKU**. Tālr. 26544462.

MALKU – skaldītu un klučos. Tālr. 27811870.

Ar piegādi pārdod **GRANTI, SMILTI**, melnzemi, šķembas. Tālr. 29523294.

AS DELTA LV (40003406085)
Tel. 20205828
paplašinot darba apjomu,
AICINA DARBĀ
pašizgāzēja
šoferus (CE kat.).
Darbs Kurzemes reģionā.

SIA **LATEIRA**
**pērk CIRSMAS,
MEŽA ĪPAŠUMUS.**
• Palīdz noformēt dokumentus,
• veic cirsmu iestigošanu, dastošanu, novērtēšanu.
Tālr. 63428509, 27020562,
29997742, fakss 63428523,
e-pasts: info@lateira.lv.

**SVEASKOG
BEZ MAKSAS ATTĪRA
NO KRŪMIEM
laukus un citas
aizaugušas platības.
PĒRK
zarus, cirsmu atlikumus,
šķeldojamu materiālu.
ĀTRA SAMAKSA.
25 622 293 (Āris)**

Kuldīgā,
Mederu ielā 8,
pērk
**GAIENES,
netirītas
MELLENES.**
Vienmēr augstākās cenas.
Tālr. 23220881.

PĒRK

SIA **Lāses AM** par augstu cenu iepērk **LIELLOPUS** kautsvārā un **CŪKAS** dzīvsvārā. Piedāvājam piemaksas par lopu skaitu. Transports bez maksas. Tālr. 29353243, e-pasts: lases@inbox.lv.

SIA **Valinda** – **LIELLOPUS, JAUNLOPUS** dzīvsvārā. Tūlītēja samaksa. Tālr. 29434034.

Z/s **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA **AIBI** iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS, TELŪS, JĒRUS**. Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svari. Tālr. 20238990.

VAJADŽĪGI

SIA **Bērzi plus** (41202008941) – harvesteru un forvardera **OPERATORI**. Darbs ar jaunu tehniku. Tālr. 26458900.

GALDNIIEKS, galdnieka **PALĪGS** patstāvīgam darbam galdniecībā. Tālr. 28605850 (Matīss Meike).

PALĪGS no laukiem, kas prot nelielus remontdarbus. Tālr. 28788295 (Dainis Pīlēģis).

SIA **Cēsu gaļas kombināts** par augstām cenām iepērk **JAUNLOPUS** un **LIELLOPUS**. Tālr. 26185703, 25573447, 29172343.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 27806461.

TRAKTORUS, piekabes, inventāru, vieglos auto. Tālr. 26104984.

SALDĒTAVU. Tālr. 29209809.

Craftwood PĒRK MEŽA ĪPAŠUMUS visā Latvijā, cena 1000–10 000 EUR/ha. Samaksa darījuma dienā. Atjaunojam taksācijas. Tālr. 26360308.

Ozola, oša **ZĀGBAĻĶUS, MALKU**. Tālr. 29428876.

Ražošanas apjomam pieaugot, SIA **ARBO Windows**, koka logu un durvju ražotne Ventspilī, aicina darbā ražotnes **DARBINIEKUS** ar prasmēm galdniecības, kokapstrādes vai namdara darbos, kā arī ar auto iekrāvēja vadīšanas pieredzi un tiesībām. Piedāvājam mūsdienīgus darba apstākļus un sociālās garantijas. Darbs maiņās. Pieteikumus un CV lūdzam sūtīt: ilmars.samsonovs@arbowindows.lv, tālr. 25747722.

Kuldīgas novada pašvaldība (90000035590) izsludina konkursu uz vakantajiem Kuldīgas novada **Turlavas un Vilgāles pamatskolas direktoru amatiem**.

Prasības:

- atbilstība Izglītības likumā un Bērnu tiesību aizsardzības likumā noteiktajiem ierobežojumiem strādāt par pedagogu,
- atbilstība Izglītības likumā un Ministru kabineta noteikumos par pedagogiem nepieciešamo izglītību un profesionālo kvalifikāciju un profesionālās pilnveides kārtību noteiktajām prasībām,
- valsts valodas prasme atbilstoši Valsts valodas likuma prasībām un vismaz vienas Eiropas Savienības oficiālās valodas prasme profesionālajai darbībai nepieciešamajā apjomā,
- vismaz piecu gadu pedagoģiskā darba pieredze izglītības jomā,
- par priekšrocību tiks uzskatīta vismaz piecu gadu pedagoģiskā darba pieredze izglītības vadības darbā,
- par iepriekšējā punktā minēto izglītības vadības darbu tiek uzskatīts:
  - darbs izglītības iestādes vadītāja vai vadītāja vietnieka amatā,
  - cits darbs, ja tas saistīts ar izglītības darba un izglītības iestāžu darbinieku organizēšanu, vadīšanu un kontroli (metodisko apvienību, nevalstisko organizāciju u.c. vadītāji).

Konkursa pretendentiem jāiesniedz:

- motivācijas vēstule,
- īss dzīves un darba gaitu pārstašs (CV),
- izglītību un kvalifikāciju apliecinājošu dokumentu kopijas,
- rekomendācijas un ieteikuma vēstules (vēlamas).

Pieteikšanās termiņš no 2018. gada 13. jūlija līdz 3. augustam (ieskaitot). Dokumentus lūdzam iesniegt Kuldīgas novada pašvaldības apmeklētāju pieņemšanas un informēšanas centrā (Baznīcas ielā 1, Kuldīgā) vai elektroniski e-pastā: dome@kuldiga.lv līdz 2018. gada 3. augusta 16.00. Informācija pa tālr. 63350076.

Par sporta pasākumiem, rezultātiem informējiet e-pastā: inta.jansone@kurzemnieks.lv

DAŽĀDI

MODRA AUTOSKOLA rīko A, B, BE, C, CE kursus. Tālr. 26120089.

SALDUS AUTOSKOLĀ Kuldīgā – A, B, BE, C, CE, 95. koda kursi. Pasniedz Ē.Griģis. Tālr. 29194359.

Steidzami nepieciešams tehniski labā stāvoklī **RATIŅKRĒSLS** uz nenoteiktu laiku. Tālr. 29644077.

JUMTU MAINA, koku darbi, fasādes siltināšana, kausējamo jumtu remonts, materiālu piegāde. Tālr. 28749982.

SADZĪVES TEHNIKAS remonts. Tālr. 29209809.

Sertificēts **MEŽA TAKSATORS – STIGOŠANA, DASTOŠANA**. Tālr. 28358514.

SIA **Bērzi plus** notīra krūmu **APAU-GUMU** no laukiem un grāvjiem. Pērk zarus šķeldošanai un cirsmas izstrādei. Tālr. 29150380, 26458900.

SIA **Energoparks** tīra **APAU-GUMU**, pērk zarus šķeldošanai, kā arī gatavu šķeldu un skaidas. Tālr. 28813110.

Mobilais **GATERIS**. Tālr. 26648839.

Ātri un lēti ierīko **DZIĻURBUMU**. Tālr. 29605105, 28205914.

Tīrām **DZIĻURBUMUS**. Tālr. 29296723.

Tīra un remontē **AKAS**. Tālr. 27448331.

KAPAKMEŅI Dzirnau ielā 42.

LĪDZJŪTĪBAS

*Ja nākas kaut ko ļoti tuvu zaudēt,
Tad nākas gluži cilvēcīgi skumt.*

*/O.Vācietis./
Izsakām līdzjūtību Ausmai Apuļskai,
brāļi JĀNI mūžībā pavadot.
Pensionāru biedrība Kabile*

Izsakām līdzjūtību Martai Mizei un Ivaram Rosam, mammu un sievu zaudējot.

Iedzīvotāji Jelgavas ielā 19 un 19a,
Skrundas ielā 1

*Tavu dvēseli eņģeļi uz spārnēm tur,
Ar mīļiem vārdiem lielo sāpi vieglāk bur.
Lai tavi mīļie var tālāk doties,
Par visu labo tev pateicoties.*

*/B.Koknese./
Izsakām visdziļāko līdzjūtību piederīgajiem,
ARNITU zaudējot.
Valda un pārējās kursa meitenes*

Visdziļākā līdzjūtība Andrim un piederīgajiem,
tuvu cilvēku zaudējot.
Kaimiņi Rudeniekos

*Trīs saujas vasaras, dzimtenes vasaras
Dodiet man līdzī, kad šī saule riet.
Nevajag nopūtu, nevajag asaru!
Klusu! Lai kamene ķimenēs dzied!*

*/Ā.Elksne./
Skumju brīdī esam kopā ar Vēsmu,
māsu mūžības ceļā pavadot.
Aiva, Astra, Kristīne, Laimdota*

**Kurzemnieku
augustam var abonēt:**

līdz 29. jūlijam
• internetā www.abone.pasts.lv
(ietaupot 71 centu);

līdz 28. jūlijam
• pasta nodaļās;

līdz 27. jūlijam
• pie pastniekiem
• redakcijā (ietaupot 71 centu);

līdz 20. jūlijam
• zvanot pa informatīvo tālruni:
67008001 vai 27008001.

**PAZIŅOJUMS par sākotnējo publisko apspriešanu
smilts-grants, smilts ieguvei.**

Ierosinātājs: SIA **ERKA**, reģ. Nr. 48503001341.
Darbības norises vieta: Kuldīgas nov., Rendas pag., īpašumā **Mežkalni**, kad. Nr. 6280 002 0033, atradne **Renda 1989.g.**
Lēmums par ietekmi uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu pieņemts 2017. gada 27. septembrī.
Plānota derīgo izraktenņu ieguve atradnes teritorijā ar tam paredzēto karjeru tehniku, un to izvešana ar smagajām automašīnām pa jau esošajiem pašvaldības un valsts autoceļiem.
Pārrobežu ietekme nav.
Sākotnējā sanāksme notiks 2018. gada 1. augustā 18.00 kultūras nama zālē, **Vīgneros**, Rendas pag., Kuldīgas nov.
Priekšlikumu iesniegšanas termiņš: 27.07.2018.
Rūpniecības iela 223, Rīga, tālr. 67321173, www.vpvb.gov.lv, <https://romanssalavejs.wixsite.com/erka>.

VĀRDA DIENAS

No 16. līdz 22. jūlijam
 16. Liepa (13), Hermīne (117), Estere (2478)
 17. Aleks (1552), Aleksis (1060), Aleksejs (10 984)
 18. Rozālija (180), Roze (157)
 19. Sāra (517), Jautrīte (359), Kamīla (177), Digna (149)
 20. Ritma (289), Ramona (957)
 21. Melisa (490), Meldra (180), Meldris (5)
 22. Marija (15 967), Marika (1573), Marina (8547)
Populārākie: Marija un Aleksejs.

Tā gribējis paps

Ramona Irbe, Kuldīgas slimnīcas bērnu nodaļas vadītāja – Paps man ir tālbraucējs kapteinis. Kad bija bišķi kunga prātā, dziedāja dziesmu: „Ramona, tu esi mana sapņu meitene, dēļ tevis ienaidniekam piedos.” Kad piedzimu, bijis jāizvēlas Ramona vai otrs tēva piedāvātais vārds – Urzula. Mamma izvēlējusies no diviem labāko. Kaut Ramona viņai īpaši nav patikusī, Urzulu nav likusi, lai nesauktu par Murzilku, kas krieviski nozīmē *nosmērējusies*. Neesmu domājusi, ka mani varētu saukt citādi. Arī iesaukas nav bijušas, vienīgi uzvārdu studiju laikā viens otrs gribējis palocīt, jo, pirms apprecējos, biju Balode. Interesanti, ka pēc tam kļuva par Irbi. Liekas, ka Ramona ir rets vārds, tomēr klasē bijām divas, arī Kuldīgas slimnīcā, bet, kad strādāju Skrundā militārajā daļā, tur bija pavāre Ramona Irbe. Ar Ramonām bijusi saskare. Bet, daudzus gadus strādājot dzemdību nodaļā, zinu tikai vienu meitenīti, kurai vecāki deva tādu vārdu.

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN, 16. JŪLIJĀ	RĪT, 17. JŪLIJĀ
Dienas garums – 17 st. 12 min. Saulē lec 4.53, riet 22.05.	Dienas garums – 17 st. 8 min. Saulē lec 4.55, riet 22.03.
Naktī +19°...+22°	Naktī +20°...+23°
Z R ↗ A D 2-3 m/s	Z R ↗ A D 3-4 m/s
Dienā +24°...+27°	Dienā +25°...+28°
Z R ↗ A D 4-5 m/s	Z R ↗ A D 4-6 m/s

KONKURSS

Tēlotājmākslas spēle

165. kārtā
 Baroka laika gleznotājs (1699–1779) no Francijas pamatā gleznoja sadzīves ainas, portretus un kluso dabu. Uzņemts Karaliskajā glezniecības un tēlniecības akadēmijā, ieņēmis nozīmīgus amatus līdz pat 1774. gadam. Vanjēras markīzs piešķīris viņam pensiju. 1755. gadā kļuvis par akadēmijas mantzini, vēl pēc diviem gadiem karalis viņam piešķīris dzīvesvietu Luvrā. Mākslinieka vecumdienas nebija laimīgas – viņa vienīgais dēls, kurš bija saņēmis stipendiju studijām Romā, 1767. gadā izdarīja pašnāvību. Pasliktinoties redzei, viņš sāka gleznot ar pastelkrāsām. Vēlīnie darbi, lai arī mūsdienās augsti novērtēti, dzīves laikā tika uzskatīti par nevērtīgiem, un arī pats mākslinieks lielā mērā tika aizmirsts, līdz 19. gs. vidū viņu jaunatklāja franču kritiķi.
 Atbildes gaidām **līdz 18. jūlija 11.00: Tēlotājmākslas spēle, Kurzemnieks**, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv, vai redakcijas durvju pastkastītē.

164. kārtas atbilde: Melhiors Broderlams. Altārglezas *Marijas pasludināšana* fragmenta reprodukcija (ap 1396. g.).
Pareizi atbildējuši: Daina Gerente, Velta Višņevska, Ausma Kreidere, Indra Ābelīte, Mārcis Arājs, Guntis Obodņikovs, Ingars Neimanis, Pēteris Vaivars.

Rind Blaumaņu
NO SALDENĀS PUDELES
 īsti latviska joku luga divos cēlienos
5. augustā 18:00 Kuldīgas pilsētas estrādē
 Biļetes "Biļešu Paradīzē"

ASTROLOGISKĀ PROGNOZE /17.-23. jūlijs/

Jolanta Hercenberga, astroloģe
 Aunu ģimenē pārsteigumi un jauni pavērsieni mudinās nodomus pārskatīt. Būs ciemiņi vai iespēja pašam doties tālākā ceļā, lai stiprinātu saikni ar dzimtu.
 Vēršiem dienas paies skrējienā. Darbā vairāk pienākumu, iespējams, jāaizvieto kolēģis. Arī mājās nebūs miera, radi lūgs atbalstu. Īpaši akurātiem jābūt kā satiksmes dalībniekiem.
 Dvīņiem attiecības ar jaunāko paaudzi var pakutināt nervus, pārbaudot pacietības mēru. Patiks izpausties radoši, darbi ies no rokas.
 Vēži citu problēmām uzmanību nepievērsīs, jo svarīgākās atbildes tiks meklētas sevī. Personības pārvērtēšanas un mainīšanas laiks.
 Lauvas domās, kur paliek nauda. Materiālā situācija jāsakārto tā, lai par to nav jākreņķējas. Tas ir labākais, ko paveikt sevis labā.
 Jaunavas dibinās draudzību,

iepazīsies ar interesantiem, sev nozīmīgiem cilvēkiem. Vai darbā nav pienācis laiks ko mainīt?
 Svariem sabiedriskajā dzīvē var iedeģties malduguns, kas vilina mainīt statusu, uzņemties pienākumus, kas sola slavas spožmi. Bet jāizvērtē, vai tas sagādās gandarījumu.
 Skorpioni interesēsies par mistisko, dabas zinātnēm, pirtniecību, veselību un ķermeņa labsajūtu. No atmiņas tiks izcelti seni notikumi, lai tos apskatītu ar šibrīža izpratni.
 Strēlnieki darbā kals vērienīgus plānus un izvirzīs drosmīgus mērķus. Iedvesmas avots būs draugi, ar kuriem kopā izēsts ne viens vien puds sāls.
 Mežaži ne tikai citiem prasīs būt atbildīgiem, bet arī paši pieņems izaicinājumus ar možu garu. Šis ir kalnu gāšanas un reformu laiks svarīgās jomās.
 Ūdensvīriem optimisms atgriežas ar pilnu jaudu. Kaut gan ārējus iemeslus vēl var nemanīt, spēcīgā intuīcija vēsta, ka tuvojās patīkamu pagrieziena laiks.
 Zivīm tiks ļauts atšķetināt senu attiecību mezglus un pabeigt iepriekš aizsākto. Nauda var radīt spriedzi, lai sāktu situāciju uzlabot.
Čika laiks:
 17.VII 13.50 – 22.42,
 19.VII 22.52 – 20.VII 4.13,
 22.VII 12.18 – 13.12.

VIRTUVĒ

Katrīna Spulniece-Aišpūre, uztura speciāliste
 Ķiršus vēl jāsteidz saēsties un sagatavot ziemai. Tie tāpat kā citas ogas un augļi ir ļoti veselīgi, bet īpaši jāpieņem tas, ka skābie un saldie bagātīgi satur antioksidantus – vielas, kas organismam palīdz cīnīties pret slimībām un neitralizē kaitīgos brīvos radikāļus. Tie kavē novecošanās pazīmes un palīdz

Jāēd ķirši

Dārza labumu vasarā netrūkst, bet šoreiz – par ķiršiem, kuri drīz jau beigsies.

izvairīties no ļaundabīga audzēja. Ķirši ieteicami podagras, artrīta un sirds slimniekiem, tie mazina sāpes un iekaisumu. Tādēļ sezonas laikā jācenšas vietējos ķiršus ēst katru dienu.
 Vērtīgi ir gan skābie, gan saldie. Skābie vairāk satur spēcīgos antioksidantus un C vitamīnu, savukārt saldajos

ir karotīni, B grupas vitamīni, kalcījs un dzelzs. Jāatceras, ka saldie ķirši ievērojami vairāk satur dabiskos cukurus, tādēļ diabēta pacientiem ieteicami skābie. Antioksidanti ir arī saldētos ķiršos un sulā. Ja ogu daudz, var gatavot ievārījumu, kompotu vai saldēt ziemai, tās ir laba piedeva desertam un kūkām.

ĶIRŠU SALDĒJUMS

Vajadzēs: 250 g ķiršu bez kauliņiem, 200 g grieķu jogurta, 1 ēd. k. medus, 1 citrona miziņu.
Kā pagatavot: ķiršus, jogurtu, medu un smalki sarīvētu citrona miziņu liek blenderī un sasmalcina, līdz iegūta vienmērīga masa. To lej formiņās un liek saldētavā uz divām stundām. Kad tā sabiezējusi, katrā formiņā ieliek saldējuma kociņu un turpina saldēt, līdz saldējums stingrs. Gatavos izņem, formiņas uz īsu brīdi iemērc karstā ūdenī un izņem aiz kociņa.